

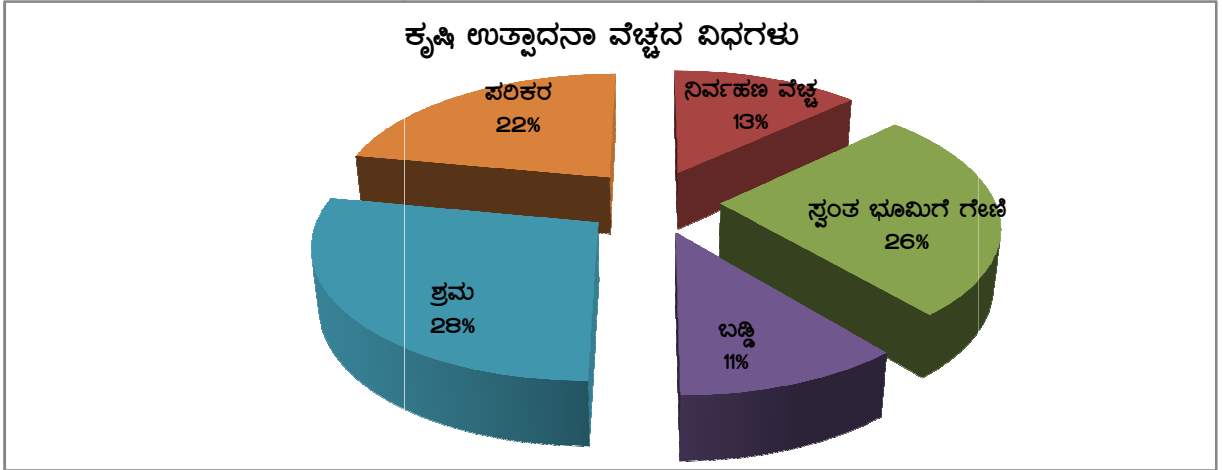
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ
(Karnataka Agriculture Price Commission-KAPC)

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ
ಆಧುನಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ

ಸ್ಥಳ: ಶಿರಸಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ದಿನಾಂಕ: 04.02.2019

ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ
ರೈತ ಸಹಾಯ ಕೈಪಿಡಿ

ಫೆಬ್ರವರಿ 2019

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆವರಣ,
ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ರಚನೆ

1.	ಡಾ. ಟಿ. ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಮ್ಮರಡಿ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2.	ಶ್ರೀ. ಸಂಪತ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ರೈತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	ಸದಸ್ಯರು
3.	ಶ್ರೀ. ಎಂ.ಮಹೇಶ್ವರ್ ರಾವ್, ಭಾ.ಆ.ಸೇ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
4.	ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
5.	ಶ್ರೀ. ಜಗದೀಶ್ ಕೆ.ಜಿ. ಭಾ.ಆ.ಸೇ, ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
6.	ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
7.	ನಿರ್ದೇಶಕರು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
8.	ಆಯುಕ್ತರು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ.	ಖಾಯಂ ಆಹ್ವಾನಿತರು
9.	ಶ್ರೀ. ಬಿ.ವೈ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
10.	ಡಾ. ಎನ್. ವಿ. ಕಮಲ, ಉಪ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
11.	ಶ್ರೀಮತಿ. ಬಿ.ವಿ. ಸುಮ, ಕೃಷಿ ಅಧಿಕಾರಿ.	ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಕಾರ್ಯ ತಂಡ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಡಾ.ಕೆ.ಜೆ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಣಿ ಎನ್
 ಕುಮಾರಿ ನಿಶಿತಾ ಕೆ
 ಕುಮಾರಿ ಭವ್ಯಶ್ರೀ ಎಸ್
 ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಪುರ
 ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ವಿ.
 ಶ್ರೀ. ಅರುಣ್ ಪ್ರಸಾದ್

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಶ್ರೀ. ನಿರಂಜನ್ ಐತಾಳ್

ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ

ಶ್ರೀ. ಅಭಿನಂದನ್ ಟಿ.ಜಿ (ಪ್ರ.ದ.ಸ)
 ಶ್ರೀ. ಬಿ.ಸಿ. ಪ್ರಸಾದ್ (ಬೆ.ಗಾ)
 ಶ್ರೀ. ಸಂದೀಪ ಆರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಸುಮಂತ್ ಎ (ಸಹಾಯಕರು)
 ಶ್ರೀ. ಎನ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ (ವಾಹನ ಚಾಲಕರು)
 ಶ್ರೀ. ಡಿ.ಜಿ. ಶಂಕರ್ ('ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರರು)

ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಾಹಿತಿ ಘಟಕಗಳು

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರು – ಡಾ. ಸಿ.ವಿ. ಗ್ರೇಸಿ, (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಕು. ಪ್ರಿಯಾಂಕ ಕೆ.ಟಿ & ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಎಮ್.ಟಿ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ಧಾರವಾಡ – ಡಾ. ವಿಲಾಸ ಕುಲಕರ್ಣಿ, (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಡಾ.ಕುಸುಮಾ ಡಿ.ಕೆ & ಶ್ರೀ. ಭೀಮನಗೌಡ ಓ ಪಾಟೀಲ್ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ವಿ.ವಿ. ರಾಯಚೂರು – ಡಾ. ಅಮೃತಾ ಟಿ. ಜೋಷಿ, (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಶ್ರೀ. ಹರ್ಷನ್ ಹೆಚ್.ಎಸ್ & ಶ್ರೀ. ಮಂಜುನಾಥ ದೊಡ್ಡಮನಿ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ತೋ.ವಿ.ವಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ – ಡಾ. ಎಮ್.ಜಿ. ಕೆರುಟಿ, (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಕು. ಪವಿತ್ರ ಎ.ಎಸ್ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಕೃ.ಮ.ತೋ.ವಿ.ವಿ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ – ಶ್ರೀ.ವೈ.ಎಸ್. ರಮೇಶ್, (ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು), ಡಾ. ಸವಿತಾ ಎಸ್ & ಶ್ರೀ. ಸಂತೋಷ್ ಎನ್.ಎ (ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹವರ್ತಿಗಳು)

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯಗಳು	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
	ಮುನ್ನುಡಿ	
1	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ	
	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪಟ್ಟಿ	
	1.1 ವೆಚ್ಚದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	
	1.2 ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ	
	1.3 ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕತೆ	
2	ಸದ್ಯದ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	
	2.1 ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ	
	2.2 ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖಾತರಿ	
3	ಕೇಂದ್ರದ ನೂತನ "ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ" ಯೋಜನೆ	
	3.1 ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Price Support Scheme – PSS)	
	3.2 ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ (Price Deficiency Payment Scheme – PDPS)	
	3.3 ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಯೋಜನೆ (Private Procurement & Stockist Scheme – PPS)	
4	ಆಧುನಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಧಗಳು	
	4.1 ಆನ್‌ಲೈನ್/ಇ ವ್ಯಾಪಾರ	
	4.2 ಇ-ಪ್ರೇಡಿಂಗ್ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ನೀತಿ -2013	
	4.3 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ	
	4.4 ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಾಯಿದೆ ವ್ಯಾಪಾರ	
5	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆ	
6	ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು	
	6.1 ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	
	6.2 ಯಂತ್ರ ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ತಗ್ಗಿಸುವುದು	
	6.3 ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವುದು	
	6.4 ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ	
	6.5 ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವುದು.	

ಪಟ್ಟಿಗಳು

ಪಟ್ಟಿಗಳ ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಭತ್ತದ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ) ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18	
2	ಕೆಂಪು ಅಡಕೆಯ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18	
3	ಱುಳು ಅಡಕೆಯ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18	
4	ಕಲಿ ಮೆಣಸಿನ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18	
5	ಹಿಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಖರೀದಿ ವಿವರ	
6	ರಾಲಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭದಾಯಕತೆ (ಶೇ.)	
7	ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರಮಾಣ	
8	ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ	
9	ತೊಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)	

ಚಿತ್ರಗಳು

ಚಿತ್ರಗಳ ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಭಲಿನಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ	
2	ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳ ವಿವರ	
3	ವಿವಿಧ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರ (ಶೇ)	
4	ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾದ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ	
5	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ	
6	ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರ	
7	ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಗಳಿಸಲು ಗುಂಪು ಮಾರಾಟದ ಮಾದರಿ (ಸಾಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳು)	
8	ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ (ಭವಿಷ್ಯದ ಹಾಗೂ ಆಯ್ಕೆಗಳ)	
9	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡೆದ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ	
10	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ	
11	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ	
12	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚದ ಇಳಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ	
13	ತೊಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ (Cost A_1+FL) ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿಲಿಕ್ಷ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)	
14	ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದ ಆವಕ	

ಮುನ್ನುಡಿ

ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ನಿಗಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೊಡನೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಧಾರಣೆ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ **ಆಧುನಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಇ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (Future Trading) ವಾಂಬದ ವ್ಯಾಪಾರ, ಬೆಲೆ ಏರಿಳಿತ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆ (Hedging) ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ರೈತರಿಗೆ ನಿಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಒಗ್ಗೂಡಿ, ಗುಂಪು ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ಚೌಕಾಸಿಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರೀಕ್ಷದಾಯಕ ಸ್ಥಿರವಾದ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಿಗಲು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಮಾರಾಟ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲು ಈ ಕೃಷಿಡಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಲದೆ ಎಂದು ಹಾರೈಸುವೆನು.**

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ **ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (Minimum Support Price)** ಯನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಘೋಷಿಸಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರೀದಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ (2018-19) **“ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭದೊರಕಿಸುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ”** ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಹಾಲ **ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Price Support Scheme - PSS)** ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆರಡು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಾದ (1) **ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿಸುವ ಯೋಜನೆ (Price Deficiency Payment Scheme - PDPS)** ಮತ್ತು (2) **ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಯೋಜನೆ (Private Procurement and Stockist Scheme - PPSS)** ಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸೂಲಿನಡಿ ರೂಪಿಸಿದ ವಿನೂತನ **“ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ” (ಪಿಎಂ-ಆಶಾ)** (Pradhan Mantri Annadata Aay Sanrakshan Abhiyan - PM -AASHA) ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದರ ಲಾಭದಾಯಕತೆಯನ್ನೆಳೆಯಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ **‘ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ’ (Commission for Agricultural Costs and Prices-CACP)** ದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಅನುಸಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಸರಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕತೆ ಅಳೆಯುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು, ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಜ್ಞರು, ಮತ್ತಿತರರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೃಷಿಡಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

ಫೆಬ್ರವರಿ 2019
ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ.ಐ.ಎನ್. ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಮ್ಮರಡಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕದಾಯಕತೆ

ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. - ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್‌ರವರ ಸ್ವಪ್ನೋಕ್ತಿ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸುಸ್ಥಿರ ಉದ್ಯಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರು ಮಾಡುವ ನೇರ ವೆಚ್ಚ, ನಗದು ರೂಪದ ಖರ್ಚು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಬಳಸುವ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸವಕಳಿ (Depreciation), ಹೂಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಸಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ (Opportunity Cost) ವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವುದು ಫಾರಂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ (Farm Management Economics) ದ ಮೂಲ ತತ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅ) ಚರ ವೆಚ್ಚ (Variable Cost): ಈ ವೆಚ್ಚವು ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ವೆಚ್ಚವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ದಿನಗೂಲಿ, ಖಜಾನೆ, ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚು.

ಆ) ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ (Fixed Cost): ಈ ವೆಚ್ಚವು ಬೆಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಗೇಣಿ, ಭೂ ಕಂದಾಯ, ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇ) ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ (Opportunity Cost): ರೈತರ ಶ್ರಮ, ಸ್ವಯಂ ಬಳಸುವ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಇವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಲ್ಲಾದರೂ ದುಡಿದು ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚ' ಎಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೇ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ) ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ: ಖಜಾನೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದಾಗ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಆಯಾ ಸಮಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ವೆಚ್ಚವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಫ್ರಾಕ್ಟರ್, ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಮುಂತಾದ ಯಂತ್ರಗಳು, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಬಹುಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿ ಯಂತ್ರ, ಸಲಕರಣೆ, ಕಟ್ಟಡ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಬಳಕೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಕುಸಿತವನ್ನು ಸವಕಳಿ (Depreciation) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸವಕಳಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ:

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ

$$= \frac{\text{ಖರೀದಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)} - \text{ಗುಜರಿ ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)}}{\text{ಬಾಳಿಕೆಯ ಅವಧಿ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)}}$$

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವ ಸರಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪಟ್ಟಿ

I. ಚರ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಪಟ್ಟಿ

ಬೆಳೆ: _____ ತಳಿ: _____ ವಿಶ್ವೀಕರಣ _____ (ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ) ಕಾಲ: ಹಿಂಗಾರು/ಮುಂಗಾರು/ಬೇಸಿಗೆ
 ಕೂಲಿ ದರ: ಗಂಡಾಳು _____ ರೂ., ಹೆಣ್ಣಾಳು _____ ರೂ., ಎತ್ತುಗಳು _____ ರೂ.
 ಯಂತ್ರಗಳ ಬಾಡಿಗೆ: ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ _____ ರೂ./ಗಂಪೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ _____ ರೂ., ಸ್ಟ್ರೇಯರ್ _____ ರೂ., ಕಬಾವು/ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರ _____ ರೂ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರ	ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು			ಮಾನವ/ಪಶು ಶ್ರಮ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)				ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರಮ (ಗಂಪೆಗಳಲ್ಲಿ)				
		ಹೆಸರು	ಪ್ರಮಾಣ (ಕೆ.ಜಿ/ಕ್ವಿಂ)	ಮೌಲ್ಯ (ರೂ.)	ಮನೆ ಆಳು		ಹೊರಗಿನ ಕೂಲಿ		ಎತ್ತು	ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)	ಯಂತ್ರದ ಹೆಸರು	ಸಮಯ	ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)
					ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು					
ಅ ಸಸಿಮಡಿಗ													
1	ಉಳುಮೆ												
2	ಕೂ. ಗೊಬ್ಬರ												
3	ಸಸಿಮಡಿ												
4	ಇಲಿಮೆಂಟರ												
5	ಇತ್ತನೆ												
6	ರಾ. ಗೊಬ್ಬರ												
7	ಕಿಟನಾಶಕ												
8	ಸಿಂಪರಣೆ												
9	ನೀರಾವರಿ												
10	ಇತರೆ (ಹೆಸರಿಸಿ)												
ಬ ಗಡ್ಡೆ/ಹೊಲಕ್ಕೆ													
1	ಉಳುಮೆ												
2	ಕೂ.ಗೊಬ್ಬರ												
3	ನಾಣಿ/ಇತ್ತನೆ												
4	ರಾ. ಗೊಬ್ಬರ												
5	ಕಳೆ ಕಿಟನಾಶಕ												
6	ಅಂ. ಬೇಸಾಯ												
7	ಕಿಟನಾಶಕ												
8	ನೀರಾವರಿ												
9	ಕಾವಲು												
ಕ ಕಾಂಚು ಮತ್ತು ನಂತರ													
1	ಕಾಂಚು												
2	ಸಾಗಣೆ												
3	ಒಕ್ಕಣೆ												
4	ಹುಲ್ಲು ರಾಶಿ												
5	ಗ್ರೇಡ್‌ಯಿಂಗ್												
6	ಮಾರಾಟ												
7	ಇತರೆ (ಹೆಸರಿಸಿ)												
	ಒಟ್ಟು			ಅ					ಆ			ಇ	

ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ. _____) (ಈ) = _____ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ
 ಒಟ್ಟು ಚರ ವೆಚ್ಚ (ಕ): ಅ + ಆ + ಇ + ಈ = _____ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ

II. ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರ	ಮೊತ್ತ (ರೂ.)
1	ಭೂ ಕಂದಾಯ	
2	ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ (ಯಂತ್ರಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು)	
3	ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ. _____)	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ	
5	ವಿಮಾ ಕಂತು	
6	ಇತರೆ (ಹೆಸರಿಸಿ) *	

* ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚ (Establishment Cost) ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ (Amortized Cost) ವನ್ನು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.

III. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (ಮ) = ಒಟ್ಟು ಚರ ವೆಚ್ಚ (ಕ) + ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ (ಋ)

ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟನ್ನು ರೈತರು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ. (Managerial Cost) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP)ದ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ವೆಚ್ಚ ಅ (Cost A), ವೆಚ್ಚ ಬ (Cost B) ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಕ (Cost C) ಗಳೆಂದು ಪುನಃ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ವೆಚ್ಚ ಅ₁ = ಶ್ರಮ (ಮಾನವ, ಎತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ), ಔಷಧಿ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಕೀಟನಾಶಕಗಳು, ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ, ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ, ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ, ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರೈತ ಮಾಡಿರುವ ಇತರೆ ವೆಚ್ಚಗಳು.

ವೆಚ್ಚ ಅ₂ = ವೆಚ್ಚ ಅ₁ + ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ವೆಚ್ಚ ಬ₁ = ವೆಚ್ಚ ಅ₁ + ಭೂಮಿ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರೆ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ

ವೆಚ್ಚ ಬ₂ = ವೆಚ್ಚ ಬ₁ + ಹೊರಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ + ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ

ವೆಚ್ಚ ಕ₁ = ವೆಚ್ಚ ಬ₁ + ಕುಟುಂಬದ ಮಾನವ ಶ್ರಮ

ವೆಚ್ಚ ಕ₂ = ವೆಚ್ಚ ಬ₂ + ಕುಟುಂಬದ ಮಾನವ ಶ್ರಮ

ವೆಚ್ಚ ಕ₃ = ವೆಚ್ಚ ಕ₂ + ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ವೆಚ್ಚ ಕ₂ ವಿನ ಶೇ. 10ರ ಭಾಗ)

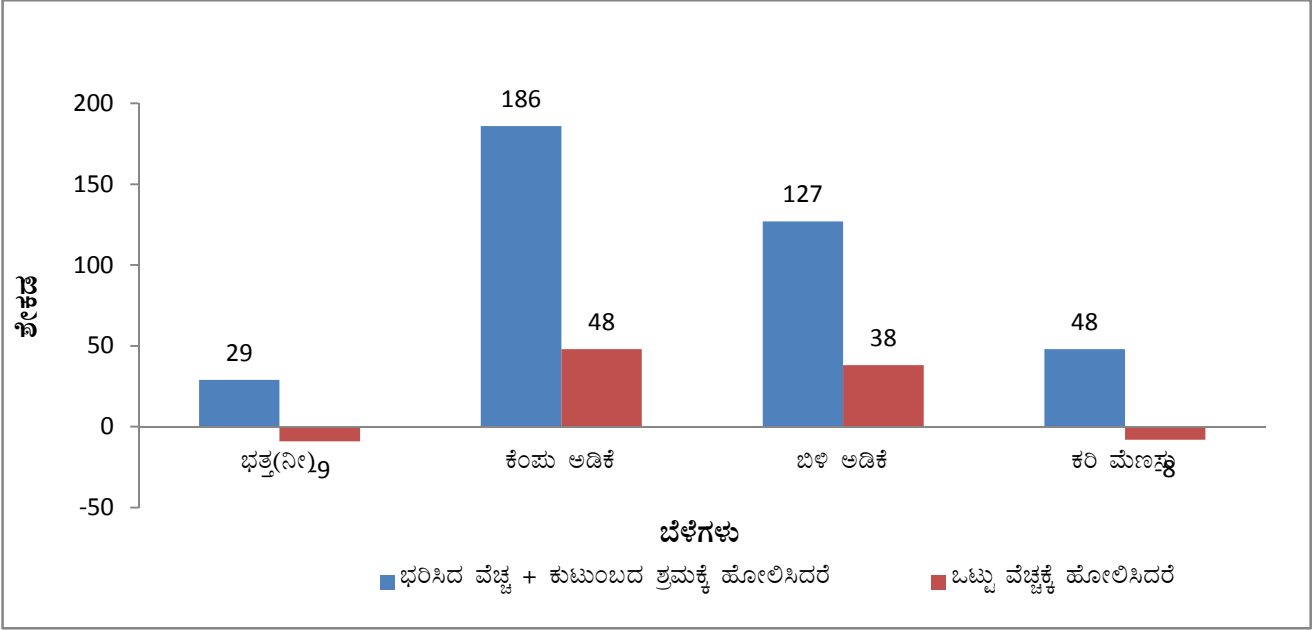
ಈ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ರೈತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಶ್ರಮ, ತೊಡಗಿಸಿದ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ನಿಗುವ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅಧೀನದ **ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ**. (Directorate of Economics and Statistics) ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ 25 ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ **ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು** (Minimum Support Price) ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತವಾದಾಗ **ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಯೋಜನೆ** (Market Intervention Scheme) ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1.1 ವೆಚ್ಚದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ:-

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ 26 ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಗಳ ವೆಚ್ಚ (Cost A₁ + FL) ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಈ ಎರಡರ **ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು** (Opportunity Cost) ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ **ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ** (Cost C₂) ಹೀಗೆ, ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ, ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸರಾಸರಿ ಸಗಟು ಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಈ ಸಾಲಿನ **ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ** (MSP) ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀಡಿ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತ, ಕೆಂಪಡಿಕೆ, ಟೀ ಅಡಿಕೆ (ಚಾಲ್) ಹಾಗೂ ಕಲಿ ಮೆಣಸಿನ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 1-4ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳೆಗಳ ಶೇಕಡವಾರು ಲಾಭಾಂಶದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ - 1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ -1 ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ/ಕೊರತೆ

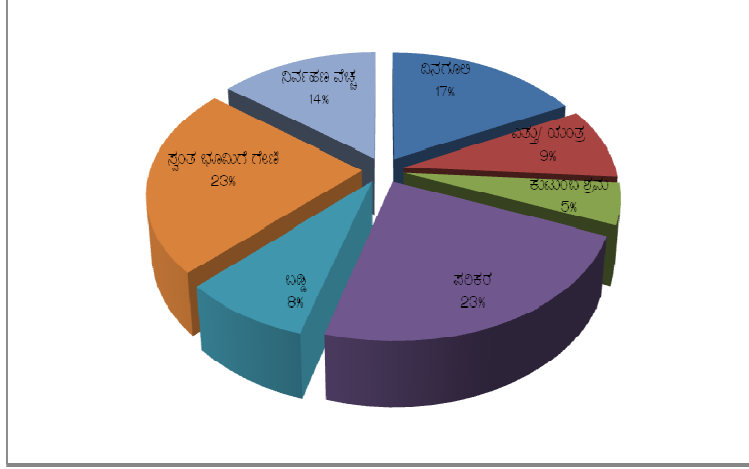

ಈ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ರೈತ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲ ಶೇ.29 ರಷ್ಟು, ಕೆಂಪಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.186 ರಷ್ಟು, ಬಿಳಿ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.178 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಕರಿ ಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.48 ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ರೈತ ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿಯು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲ ಶೇ.9 ರಷ್ಟು, ಹಾಗೂ ಕರಿ ಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.8 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.48 ರಷ್ಟು, ಬಿಳಿ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.38 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತೀಚಿಗಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊರಗಿನ ದಿನಗೂಲಿ, ಜಾನುವಾರು ಹಾಗೂ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.31 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಅತೀ ಶ್ರಮ ಬೇಡುವ ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಾಯ್ತು !

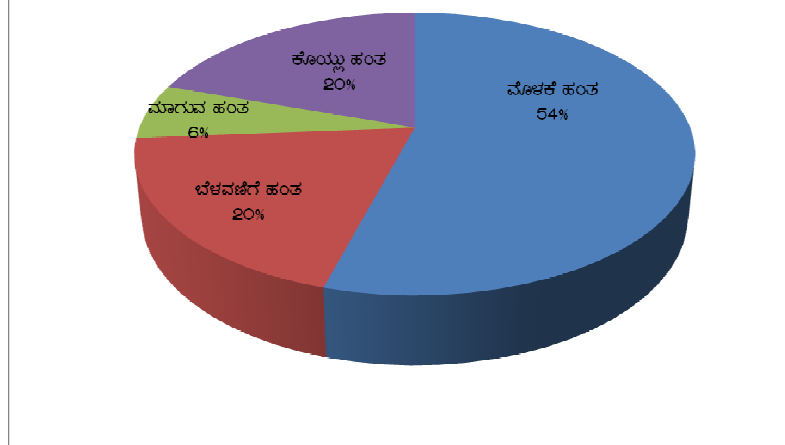
ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಕರಗಳ ಪಾಲು ಶೇ.23 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ, ರೈತರ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯಂತಹ ಅವಕಾಶ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಶೇ.23 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೇ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲು ಶೇ.14 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರ ಚಿತ್ರ: 2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-2: ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಗಳ ವಿವರ

ಹಾಗೇ, ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿ ಶೇ.54 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವು ನಾಣಿ ಮಾಡಿ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಸಸ್ಯ ಮೊಳಕೆ ಬರುವ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಸ್ಯ ಕೊಯ್ಲು ಹಂತಗಳ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿವರ ಚಿತ್ರ 3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-3: ವಿವಿಧ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರ (ಶೇ)

2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP)ವು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಬೆಲೆ ನೀತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

1.2 ಕೃಷಿ ಆರ್ಥಿಕನಾಯಕತೆಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ:-

ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಿ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಂಡು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಧಾರಣೆ ಲಾಭ ದೊರಕಿಸಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತ, ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆ, ಟೀ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಠಿ ಮೆಣಸಿನ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಲಾಭದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಲಾಭ ರೂ.6987 ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ರೂ.1.75 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತ ಹಾಗೂ ಕಠಿ ಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೇರಿ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ರೂ.8437 ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ, ಕೆಂಪು ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೂ.60 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಲಾಭಂಶ ಬಂದಿದು, ಟೀ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಲಾಭಂಶವೂ ರೂ.40 ಸಾವಿರದಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಕಠಿ ಮೆಣಸಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ರೂ.46 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ (ಪಟ್ಟಿ -1 ರಿಂದ 4).

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18

ಪಟ್ಟಿ 1. ಭತ್ತ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು:ಬೆಳಗಾವಿ (ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ),ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ(ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		24473	59.04
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		30.83	24.15
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.24	6.32
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	8.43	3.97
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	9.30	7.13
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	14.30	6.73
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		4277	10.32
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		3.09	4.67
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.16	3.01
	ಒಕ್ಕಣೆ		0.91	2.56
	ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೇಂಟ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.05	0.07
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು		0.08	0.01
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		8378	20.21
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.82	6.46
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ.)		12.15	5.35
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		76.63	6.85
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		1.34	1.12
	ವೀಡಿಸೈಡ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.56	0.35
	ಮೈಕ್ರೋನೂಟ್ರಿಯೆಂಟ್ಸ್ (ಕೆ.ಜಿ/ಲೀಟರ್)		0.29	0.07
4	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		101	0.24
5	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		1707	4.12
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		16978	40.96
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.2) *		688	1.66
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		187	0.45
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		678	1.64
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		8253	19.91
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		5407	13.04
6	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1765	4.26
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ +FL)	26026	62.79
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂)	36044	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	41450	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	18.06	31246
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		1730
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	1.11	1767
		ದರ (ರೂ./ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		1592
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		33013
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		6987
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ (C ₂) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-3031
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-8437
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		1343
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		1898
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		2197

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ

** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ

ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ

FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ

ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ

ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18

ಪಟ್ಟಿ 2. ಕೆಂಪು ಅಡಕೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು (ನೀರಾವರಿ), ದಾವಣಗೆರೆ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರ
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		88441	42.21
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		175.59	39655
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	18.74	5914
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	4.06	564
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	36.11	16977
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	116.68	16200
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		2042	0.97
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		2.48	1757
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.06	23
	ಟೆಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.03	12
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		1.50	251
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		30585	14.60
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		5.80	14613
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		7.25	206
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		268.69	4930
	ಕೆಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		4.27	3055
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		0.91	364
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		48.00	427
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		7.00	4093
	ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ			2897
4	ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ		2163	1.03
5	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		2461	1.17
6	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		11536	5.51
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		121102	57.79
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *		2560	1.22
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		157	0.07
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		3032	1.45
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		67410	32.17
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		18000	8.59
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		27332	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		2611	1.25
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	94190	44.95
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	182211	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)	209542	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	8.02	269573
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		33613
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.00	0
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	269573	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	175383	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	87363	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	60031	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	11744	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	22720	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃	26127	

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಡ್ಜಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18

ಪಟ್ಟಿ 3. ಬಿಳಿ ಅಡಕೆ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು		ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡಾವಾರು
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ			83083	40.64
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		78.11	40800	19.96
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	17.17	10800	5.28
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	12.00	4200	2.05
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	31.08	19549	9.56
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	17.86	6251	3.06
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ			495	0.24
	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.28	145	0.07
	ಎತ್ತುಗಳ ಜೋಡಿ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)		0.19	133	0.07
	ಟಲ್ಲರ್ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)		0.31	217	0.11
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು			28804	14.09
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		4.62	14363	7.03
	ಬೀಜ (ಕೆ.ಜಿ)		0.13	3	0.00
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)		13.71	464	0.23
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)		291.47	5564	2.72
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)		1.10	4973	2.43
	ಕಳೆನಾಶಕಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		0.64	291	0.14
	ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ ಲೀಟರ್)		2.28	64	0.03
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0.03	60	0.03
	ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ			3022	1.48
4	ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ			1339	0.66
5	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)			982	0.48
6	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **			10662	5.22
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ			121334	59.36
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5) *			2560	1.25
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ			50	0.02
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ			2636	1.29
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **			61298	29.99
5	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ			10127	4.95
6	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **			26663	13.04
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ			18000	8.81
III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)	88329	43.21
			ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂	177755	86.96

		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		204418	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	8.75	245264	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		28030	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.00	0	
		ದರ (ರೂ./ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		245264	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		156935	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		67509	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		40846	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		10095	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		20315	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		23362	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ವಿವರ : 2017-18

ಪಟ್ಟಿ 4. ಕರಿ ಮೆಣಸು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳು: ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು (ನೀರಾವರಿ) ಮತ್ತು ಹಾಸನ (ನೀರಾವರಿ)

(ರೂ.ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ)

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಭೌತಿಕ ಘಟಕ (ಸಂಖ್ಯೆ)	ವೆಚ್ಚ / ಆದಾಯ	ಶೇಕಡವಾರು	
I	ಎಕರೆವಾರು ಚರ ವೆಚ್ಚ		48653	42.69	
1	ಮಾನವ ಶ್ರಮ		33.93	13602	11.93
	ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	5.24	1055	0.93
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	0.62	173	0.15
	ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶ್ರಮ	ಗಂಡಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	26.03	11804	10.36
		ಹೆಣ್ಣಾಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	2.04	570	0.50
2	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಶ್ರಮ		528	0.46	
	ಒಕ್ಕಣೆ (ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	0.01	7	0.01	
	ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದು (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	2.65	521	0.46	
3	ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳು		21529	18.89	
	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	2.52	6960	6.11	
	ಸಸಿಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	65.24	1487	1.30	
	ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು (ಕೆ.ಜಿ.)	68.28	1206	1.06	
	ಕೀಟನಾಶಕಗಳು (ಲೀಟರ್)	12.71	7498	6.58	
	ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು (ಕೆ.ಜಿ./ಲೀಟರ್)	156.95	1527	1.34	
	ಮಣ್ಣು (ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0.84	1529	1.34	
	ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ		1321	1.16	
4	ತೋಟದ ಕಾವಲುಗಾರರ ವೆಚ್ಚ		946	0.83	
5	ತಿರುಳು ತೆಗೆಯುವುದು (Pulping)		1052	0.92	
6	ಹನಿ ನೀರಾವರಿ, ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ರೀಪರಿ ವೆಚ್ಚ		4511	3.96	
7	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ (ರೂ.)		138	0.12	
8	ಚರ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ (ಶೇ.15) **		6346	5.57	
II	ಎಕರೆವಾರು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚ		65318	57.31	
1	ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯ ಕಂತು (ವಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ.5)*		935	0.82	
2	ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ		40	0.04	
3	ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸವಕಳಿ		12454	10.93	
4	ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ (ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ ಶೇ.25) **		22832	20.03	
5	ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.15) **		14866	13.04	
6	ಸ್ಥಾಪನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮಾಣ		12910	11.33	
7	ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ		1281	1.12	

III	ಎಕರೆವಾರು ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		62082	54.47
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		99105	86.96
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (C ₃)		113971	100.00
IV	ಎಕರೆವಾರು ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ದರ	ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)	2.29	91327	
		ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ./ಕ್ವಿಂಟಾಲ್)		39881	
		ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ (ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)	0	0	
		ದರ (ರೂ./ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಲೋಡ್)		0	
V	ಎಕರೆವಾರು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ		91327	
		ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ (A ₁ + FL) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		29246	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ C ₂ ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-7777	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ (C ₃) ಮೇಲೆ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ		-22643	
VI	ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A ₁ + FL)		27110	
		ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ C ₂		43277	
		ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ C ₃		49769	

* ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಭೀಮ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲಿನ ಕಂತಿನ ಹಣ
 ** ಪಾರ್ಮ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಕಾರ
 ವೆಚ್ಚ A₁ = ಎಲ್ಲಾ ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಗದು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ
 FL = ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮದ ಬಾಬಿನ ವೆಚ್ಚ
 ವೆಚ್ಚ C₂ = ವೆಚ್ಚ A₁ + FL + ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ+ಸ್ಥಿರ ಹೂಡಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿ
 ವೆಚ್ಚ C₃ = ವೆಚ್ಚ C₂ + ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

1.3 ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕತೆ:-

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ 25 ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (Minimum Support Price) ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವತ 'ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರೀಕ್ಷಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ (Price Support Scheme Operational Guidelines) ಒಂದನ್ನು 2014 ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಕುಸಿದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚೇತರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ (Market Intervention Scheme) ಯೋಜನೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ನಂತರ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ನಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯ ಪರಮಧ್ಯೇಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಮನೆ ಅಳಿಗೆ ಕೂಲಿ (A₁+FL) ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಕ್ವಿಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2017-18 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಭತ್ತ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಹೆಸರು, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಡಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ರೈತರ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅಡಕೆ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭಂಶ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರದ ವಿತ್ತ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಟಿಯವರು 'ಏದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ' ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉಚ್ಚಲಿಸಿ, 'ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದೂವರೆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಿಲ್ಲದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ' ಎಂದಿದ್ದು ರೈತರಲ್ಲಿ, ಆಶಾಕಿರಣ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಇದು ಕೃಷಿ ತಜ್ಞ ಡಾ.ಎಂ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ವರದಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಯಿತು.

ಒಂದು ಬೆಲೆಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವಾಗ ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತ್ತನೆ ಉಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೂಲಿ, ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟನಾಶಕ, ನೀರಾವರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಾಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, 'ಫಾರಂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ'ದ ನಿಯಮದ ಅನ್ವಯ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಮನೆ ಅಳಿನ ಕೂಲಿ, ಆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ಸ್ವಂತ ಘೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಗೇಣಿ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ರೈತವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದ ಬಾಡ್ಡಿನ 'ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ' ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಸಮಗ್ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ 'ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ' (Commission for Agricultural Costs and Prices) ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಿಂಗಾರು ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಬೆಲೆ ನೀತಿ ವರದಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ರೈತರು ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚದ ಬದಲಾಗಿ, ರೈತ ನೇರವಾಗಿ ಭರಿಸುವ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹತಾಶೆ ಮೂಡಿಸಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2018-19ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ 14 ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಭರಿಸುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ (Cost A₁+FL) ಶೇ.59 ರಷ್ಟು ಸರಾಸರಿ ಲಾಭದೊರಕಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ವೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿರುವ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ದೊರೆತ ಲಾಭಾಂಶ ಶೇ.19 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರಂತೂ ರಾಜ್ಯದ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಲಾಭದ ಬದಲಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.14 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟ ತಂದಿರುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುವಾಗ ಡಾ.ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್ ನೇತೃತ್ವದ ಹಿಂದಿನ ಯುಪಿಎ ಸರ್ಕಾರ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಗರಿಷ್ಠ ಏರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 13 ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂದಿನ ಯುಪಿಎ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.15 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇಂದಿನ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹೆಚ್ಚಳ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಕೇವಲ ಶೇ.9 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ.

ಅಧ್ಯಾಯ -2

ಸದ್ಯದ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ರೈತ ಬೆಳೆದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದೇ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿ ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದಕರು ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಗಳು), ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಿಸುವುದು, ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಸುವುದು, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

2.1 ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ

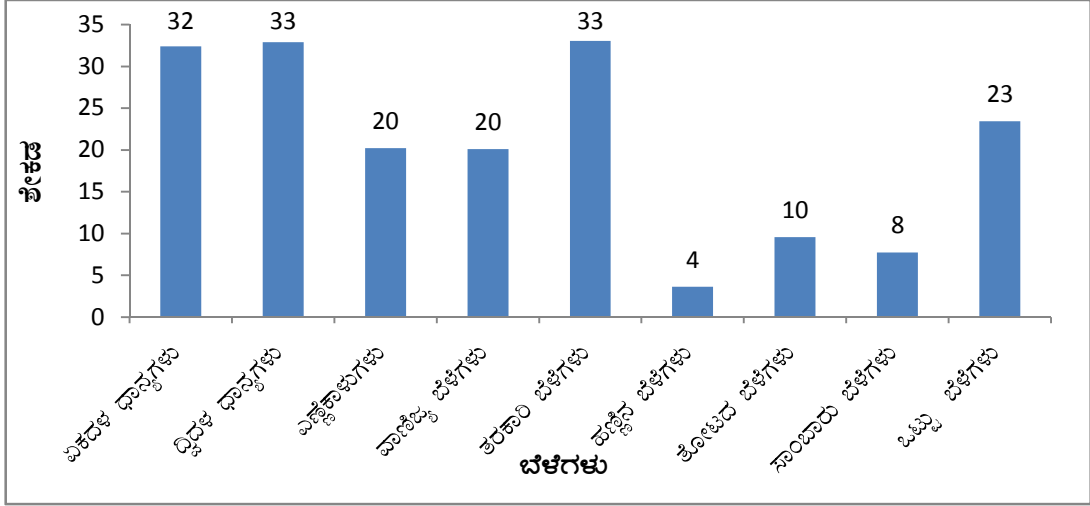
ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸಿ, ಉಳಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ (Marketable Surplus) ಎನ್ನಲಾಗುವುದು. ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಭತ್ತ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು, ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು, ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ 26 ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ ಪ್ರಮಾಣ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.75 ರಿಂದ 80 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭತ್ತ ಬಹುತೇಕ ಸೋನಾ ಮಸ್ಸೂರಿಯಂಥ: ಉತ್ತಮ ಶ್ರೇಣಿಯದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಿಗಿತ ಅಧಿಕವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಗಳಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆವಕ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಶೀಘ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ “ಕೃಷಿ ಧಾರಣೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಫಲಕ” (ಕೃಷಾ) ಎನ್ನುವ ವಿನೂತನ ಡ್ಯಾಷ್‌ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿದ್ದು.

2017-18 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಪ್ರಮುಖ 26 ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.23ರ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣದೊಳಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಭತ್ತ (ಶೇ. 44 ರಷ್ಟು), ಉದ್ದು (ಶೇ.45), ಕರಿಮೆಣಸು (ಶೇ.49), ಅಡಕೆ (ಶೇ.50), ಆಲೂಗಡ್ಡೆ (ಶೇ.95), ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ (ಶೇ.99) ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ಹಾಗೇ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ.10) ಹಾಗೂ ಸಾಂಬಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ.8) ಅತೀ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದು ಗಂಭೀರ ವಿಚಾರ (ಚಿತ್ರ 4). ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ ಒಂದರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಸಹ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒಳಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗದಿರುವುದು ಅರ್ಥವಾಗದ ವಿಚಾರ.

ಚಿತ್ರ - 4: ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಾದ ಮಾರಾಟ ಪ್ರಮಾಣ

ಹೀಗೆ ಹಣ್ಣು ಸಾಂಬಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುವುದು, ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿವರ ಎಷ್ಟು ನಿಖರವಾಗಿದೆ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ, ಅಡೆತಡೆಗಳೇನು ಎಂಬುದರತ್ತಾ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

2.2 ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖಾತರಿ

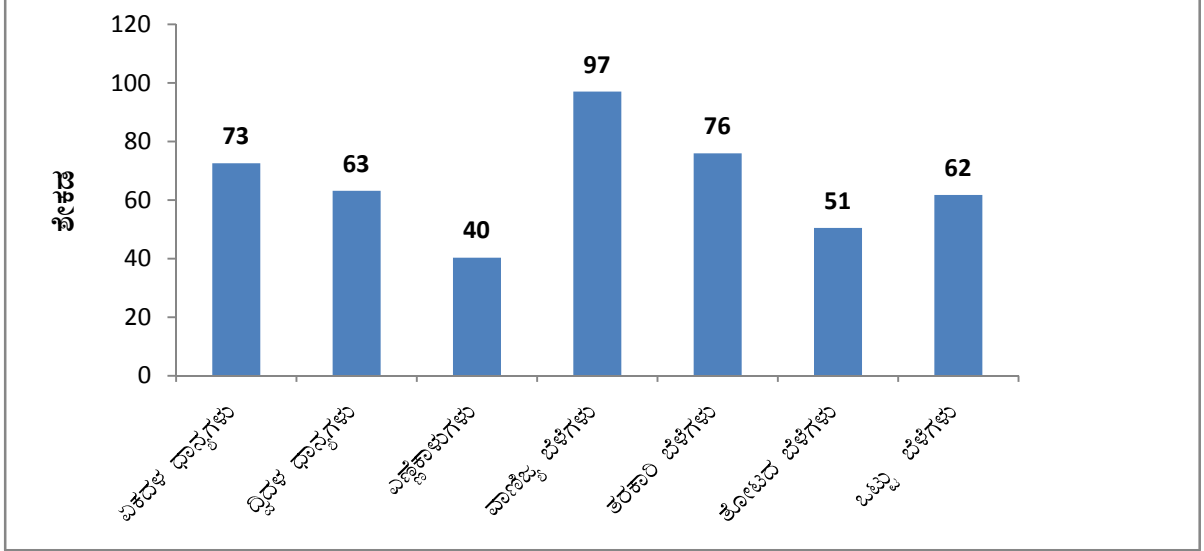
ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಮಾರಾಟ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿಸಲು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಮಿತಿ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣದೊಳಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ, ಲಾಭದಾಯಕ ಧಾರಣೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದೇ ಮಾರಾಟ ನೀತಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ರೈತರು ಬೆಲೆದ ಬಹುತೇಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಈ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಂದಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಘೋಷಿಸುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ದೊರಕದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2017-18ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.41 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ಪ್ರಮಾಣ ಕೆಂಪು ಅಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 100 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ತೊಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹುತೇಕ ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಗಂಭೀರ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಅಡಕೆ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ 2016-17ರಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ (Market Intervention) ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಿ ಖರೀದಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದ ಕಾರಣ ಈ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ (ಚಿತ್ರ 5).

ಚಿತ್ರ-5: ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ

ಹೀಗೆ, ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗದೇ ಬಹುಪಾಲು ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದು ಚಿಂತೆಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ (CACP) ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರಕೂಡ ಹಾಕಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಣಿತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದು, ಸದ್ಯದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಫಲಾನುಭವವೇ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಿಗದಿರುವಾಗ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಮಟ್ಟದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಇರುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಖಾತ್ರಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ -3

ಕೇಂದ್ರದ ನೂತನ “ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ” ಯೋಜನೆ

ತಾವು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಬೇಕೆನ್ನುವುದು ರೈತಾಪಿವರ್ಗದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಯೋಚಿತ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಬೆಲೆ ನೆಲ ಕಚ್ಚುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ನಿಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಭೂತ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 25 ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ (14 ಮುಂಗಾರು, 7 ಹಿಂಗಾರು ಮತ್ತು 4 ವಾರ್ಷಿಕ) ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ (Marketable Surplus) ದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ (ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ.40 ರಷ್ಟು) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲ ಖರೀದಿ, ಮತ್ತಿತರ ಲೀತಿಯ ‘ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ’ (Interventions) ಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಿ, ಇನ್ನುಳಿದ ಬಹು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತಕ್ಕೊಳಗಾದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Minimum Support Price), ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಯೋಜನೆ (Market Intervention Scheme) ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಫ್ಲೋರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇದುವರೆಗೂ ರೈತರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಹಾಲ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Price Support Scheme - PSS) ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆರಡು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳಾದ (1) ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿಸುವ ಯೋಜನೆ (Price Deficiency Payment Scheme - PDPS) ಮತ್ತು (2) ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಯೋಜನೆ (Private Procurement and Stockist Scheme - PPSS) ಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸೂಲಿನಡಿ ರೂಪಿಸಿದ ವಿನೂತನ “ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ” (ಪಿಎಂ-ಆಶಾ) (Pradhan Mantri Annadata Aay Sanrakshan Abhiyan - PM -AASHA) ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ಇದು ಗೋಧಿ, ಭತ್ತ (ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ) ಹತ್ತಿ, ಸೆಣಬು (ಭಾರತೀಯ ಹತ್ತಿ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ) ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬು, ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಖರೀದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭತ್ತ ಹಾಗೂ ಗೋಧಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮದ (Food Corporation of India) ಮೂಲಕ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ವಿತರಣೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮುಂದುವರಿಸಲಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಜರುಗಿದ ಕೇಂದ್ರದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ, ಕೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ , ಜೊತೆಗೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಯೋಜನೆ ಮೂರನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ 2014ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯ ಸಮರ್ಥ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾಲಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪಿಎಂ-ಆಶಾ ಯೋಜನೆಯು ಒಂದೇ ಸೂಲಿನಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ದೊರಕಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ 3 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ರೈತ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವರ ಅನುಬಂಧ 30 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

3.1 ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ (Price Support Scheme – PSS)

ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯು ಕೇಂದ್ರದ ನೊಡೆಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸುವ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಕಾರಿ ಮಹಾಮಂಡಳ (NAFED) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI) ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಖರೀದಿಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿಯಮಿತನುಸಾರವಾಗಿ ಭರಿಸಲಿದೆ. ಈ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ/ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ/ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅ. ಕೃಷಿ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ (DAC & FW): ನೀತಿ ವಿಷಯ, ನಾಮಾಂಕಿತ/ಕೇಂದ್ರದ ನೊಡೆಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ನೇಮಿಸುವುದು, ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲಮಿತಿ, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡ, (FAQ - Fair and Average Quality) ನಿರ್ಧಾರ, ನಿರ್ವಹಣಾ ಬಂಡವಾಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸುವುದು, ಕೇಂದ್ರದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಆಲಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು, ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಮರುಪಾವತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಆ. ರಾಜ್ಯ/ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು: ಖರೀದಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಸೂಚಿ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು, ಅವಶ್ಯಕ ದಾಖಲಾತಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಚಾರ/ಜಾಗೃತಿ, ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸರಹದ್ದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಾಜ್ಯದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಆವರ್ತ ನಿಧಿ ರಚನೆ, ಖರೀದಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋದಾಮು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ/ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ/ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಖರೀದಿಯಾಗುವ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹೆಸರು, ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರದ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ವಿಳಾಸ, ಖರೀದಿ ಕಾಲಾವಧಿ, ರೈತರು ನೀಡಬೇಕಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕ ದಾಖಲಾತಿ, ಕೇಂದ್ರ/ರಾಜ್ಯ/ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಖರೀದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇ. ರಾಜ್ಯದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಆವರ್ತ ನಿಧಿ: ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ 3 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಖರೀದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತೊಡಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು 10 ದಿನದೊಳಗಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಅಥವಾ ನೈಜ ವೆಚ್ಚ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮರುಪಾವತಿಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಖರೀದಿಗೆ ತಗಲುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ.15 ರಷ್ಟು ತನ್ನದೇ ಆದ ಆವರ್ತನಿಧಿ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಂಗಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಲಿಸಿ ಖರೀದಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಯಾಗುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ.25 ರಿಂದ ಶೇ.40 ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ. ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು: ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿ ಯೋಜನೆ, ರಾಜ್ಯ/ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪಂದ, ಖರೀದಿ ಕೇಂದ್ರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ (FAQ) ಪರಿಮಾಣ ನಿರ್ಧಾರ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ/ಜಾಗೃತಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಕಾರ, ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು, ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿಲೇವಾರಿ ಹಾಗೂ ನಷ್ಟದ ಮರುಪಾವತಿ ಇವುಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರತಿದೆ.

ಉ. ರಾಜ್ಯ/ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು/FPO's /ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನೇಮಕ ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಜಾಗೃತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರ, ಅವಶ್ಯಕ ಬಂಡವಾಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ/ಹೈಪೊಥಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

3.2 ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ (Price Deficiency Payment Scheme – PDPS)

ಸರ್ಕಾರ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ, ಶೇಖರಿಸಿ ನಂತರ ವಿಕ್ರಯಿಸಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಪಡಿತರ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೇರ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಧಾರಣೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ/ಅಥವಾ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲಿಸಬಹುದಾದ ಕ್ರಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅನಗತ್ಯ ಇತರೆ ಒದ್ದಾಟ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಸಮತೋಲನದಿಂದ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದಾಗ ರೈತರು ಬವಣೆ ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಇದು ಪರ್ಯಾಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿತ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಎಲ್ಲಾ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕೃತ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಲೀಡಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಲಿರುವ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳ ಹರಾಜು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ, ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿತ ರೈತರಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದ ಬೆಂಬಲಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಬೆಲೆ/ಮಾದರಿಬೆಲೆ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ರೈತರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಜಮಾ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ. 25ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಭರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕೊರತೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಆಯ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಡಲಾಗಿದೆ.

ಅ. ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಪೂರ್ವ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು:

- ಈ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

• ರಾಜ್ಯ /ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾದರಿ 2017ರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಮಾರಾಟ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲಗೊಳಿಸುವ) ಕಾಯಿದೆ (The Agricultural Produce & Livestock Marketing (Promotion & Facilitation) Act – 2017) ನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಷರತ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು (ಅನುಬಂಧ 31).

- ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ರಾಜ್ಯವು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಮಾದರಿ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಕಾಯಿದೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕಾಯ್ದೆಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನ/ತಿದ್ದುಪಡಿ (Amendment) ಮಾಡಬೇಕು.
- ರೈತರ ನೋಂದಣಿ ಕಾಲಾವಧಿಯು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿಗದಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಆವಕವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲಾವಧಿ 90 ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ.

- ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ (FAQ) ಎಣ್ಣೆಕಾಳು ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಖಾತಲಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾದರಿ ಬೆಲೆ (Modal Price) ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವಾಗ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗುವ ರಾಜ್ಯದ ಸರಬರಾಜು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೊಂದಾಯಿತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನುಸಾರ ರೈತರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆ. ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ:

ಈ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (Bhavantar Bhutan Yojana) ಹಾಗೇ ಆಯ್ದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ (ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೊಮೆಬೊ, ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ಹೊಸಕೋಸು) ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ (Bhavantar Bharpai Yojana) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಗಲಿಯ ಆವಕ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಐದು ಪಟ್ಟು (ಶೇ.480) ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಹೆಸರು (ಶೇ.228), ಉದ್ದು (ಶೇ.129) ಮತ್ತಿತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೂ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಒಳಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆವಕ ಹೊರಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದು ತಪ್ಪಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ನೇರ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಶೇಖರಣೆ, ವಿತರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿ, ಈ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಶೇ.18 ರಷ್ಟು ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದ ವೆಚ್ಚದ ಹೊರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಖಾತರದಿಂದ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಒಗ್ಗೂಡಿ ದುರಾಸೆಗಾಗಿ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಇಳಿಸಿರುವುದು ವರದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಸಾಲು ಹೋಲುವಂತಹ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಯೋಜನೆ ಒಂದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯ, ಅಡಕೆ ಧಾರಣೆ ಕುಸಿದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಡಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುವಂತೆ ಕ್ಯಾಂಪ್ಕೋ (CAMPCO) ಮತ್ತಿತರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಂತರ ನಷ್ಟವೇನಾದರು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಶೇ.25ರಷ್ಟರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಮ ಸಮವಾಗಿ ಭರಿಸಲವೆ. 2004-05ರ ಅಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಈ ವಿನೂತನ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸದೃಢೀಕರಣ ಎರಡೂ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಲದೆ. ಬೊಮ್ಮೇನಂದಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3.3 ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಯೋಜನೆ (Private Procurement & Stockist Scheme - PPS)

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗುರಿ ತಲುಪಲು, ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪವೇಶ ಕೂಡ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಖರೀದಿಸಲು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು, ಅಧಿಕೃತ ಹಾಗೂ ಅರ್ಹ ಖರೀದಿದಾರರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು, ಆ ಮೂಲಕ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುವಂತಹ ಕೃತಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವನ್ನು, ಈ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಈ ಮೇಲಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರುಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಜಿಲ್ಲೆ/ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪಾರದರ್ಶಕ ಇ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಮುಖೇನ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡಲಿದೆ.

ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರುಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇಕಡಾ 15 ರಷ್ಟನ್ನು ಸೇವಾಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇತರೆ ಹಲವಾರು ಲಿಯಾಖ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರುಗಳು ಎಣ್ಣೆಕಾಲುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಉಗ್ರಾಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಿ ಕಚ್ಚಾ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬದಲಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುವ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (Private Enterprises) ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಗತಿ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಗುರಿ, ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಆರ್ಥಿಕ ಬಂಡವಾಳದ ಲಭ್ಯತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಏಕಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (Monopoly) ಏರ್ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ (First cum First serve basis) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬಂದ 3 ಖಾಸಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕಾಲಾವಧಿ 90 ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಅ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸೂರ್ವಭಾವಿ ಷರತ್ತುಗಳು:

- ಖಲಿಜಿಯ ವಿಧಾನ, ಒಂದು ದಿನ ಖಲಿಜಿಸುವ ಮಿತಿ (ಒಬ್ಬ ರೈತರಿಂದ, ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 50 ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು), ರೈತರಾರಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ (Genuine) ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಕತ್ವ, ಆವಕದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ, ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪಿ, ಖಲಿಜಿಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಸಾರ, ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ, ಖಲಿಜಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಿತಿ, ಸಂಗ್ರಹಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ, ಮಾರಾಟ, ಬಹಿರಂಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ, ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಲಿಜಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿವಿಧ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ರೀತಿ, ವಸೂಲಾತಿ ಕಡಿತ (Short-recovery) ಖಲಿಜಿ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ವರದಿ, ದಾಖಲಾತಿ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಡುವುದು ಮತ್ತು ಭೇಟಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು **ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಪೋರ್ಟಲ್ (Portal)** ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು.
- ರೈತರ ನೋಂದಣಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI) ಅಥವಾ ಇತರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಖಲಿಜಿ ಯೋಜನೆಗಳ ರೈತರ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು (Integrated).
- ರೈತರ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಗಳಾದ ಇತ್ತನೆ/ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ ಬೆಳೆಯ ಹೆಸರು, ಆಧಾರಸಂಖ್ಯೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪಡೆಯಬೇಕು. ನೋಂದಾಯಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕಂದಾಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಖಲಿಜಿಗೆ ಸೂರ್ವಾನಂದವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
- ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಎಣ್ಣೆಕಾಳಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿತ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಖಾಸಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ನಡೆಸುವ ಖಲಿಜಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಎಣ್ಣೆಕಾಳಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ. 25 ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಎಣ್ಣೆಕಾಳುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆ /ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಖಲಿಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆ. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆ:

1. ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರತಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿತ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡು, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖಲಿಜಿಸಬಾರದು. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಇ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕೃತ ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಖರೀದಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ನೇರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಖರೀದಿದಾರರು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
3. ಈ ಯೋಜನೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲವಾಗಲು, ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

4. ಘೋಷಿತ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣವು ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಮಿತಿಗೆ ಒಳ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಷರತ್ತಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ, ಅವುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣ / ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

5. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ರಫ್ತು ಬೆಲೆ ಅಥವಾ ಆಮದು ನಿಷೇಧ ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬಂಪರು ಬೆಲೆ ಬಂದಾಗ ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಒಮ್ಮೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ / ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

7. ಖಾಸಗಿ ಖರೀದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೃಷಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಸಿಗುವ ಅನುದಾನ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
8. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಲಿಯಾಯಿತಿ, ಬಾಡಿಗೆ ಗೋದಾಮುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಲಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

9. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿ ಹಾಳಾಗುವಂತಹ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು. ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾಕಾರರ ಬದಲಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಂಸ್ಥೆ (Farm Produce Marketing Organization - FPMO) ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಖರೀದಿ / ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸ (Design), ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಮಾದರಿ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಭರವಸೆ ಯೋಜನೆ (MAS) ಯ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧ 30 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ -4

ಆಧುನಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಧಗಳು:-

4.1. ಆನ್‌ಲೈನ್/ಇ-ವ್ಯಾಪಾರ:

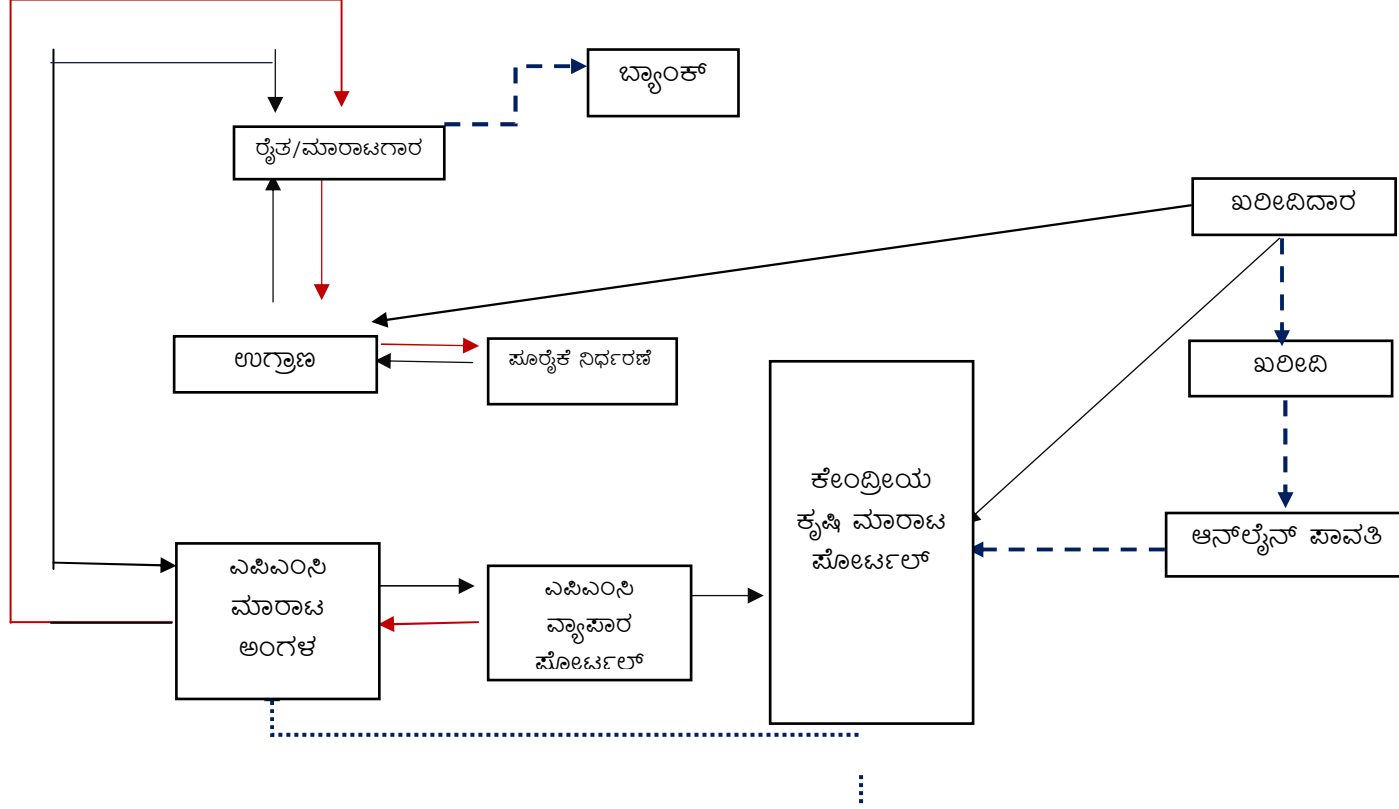
ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಉಗಮದ ನಂತರ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರ (ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯಾಪಾರ) ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರವು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಅನ್ನು ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಗುಣಮಟ್ಟ, ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ, ಪೂರೈಸುವ ದಿನಾಂಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಖರೀದಿದಾರರು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖರೀದಿದಾರರು ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಬ್ಬರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶವು ಇಲ್ಲರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರ ಉಪಟಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್/ಇ-ವ್ಯಾಪಾರ:

- ಅ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರವು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಆ. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇ. ಯಾವುದೇ ರೈತರು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಲ್ಲದೇ ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರೈತರು ಉಂಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರವು ರೈತರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧರಹಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರವು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಗಾರರು (ರೈತರು) ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಎಪಿಎಂಸಿ ಗಳಲ್ಲಿನ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಉಗ್ರಾಣ ರಲೀದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಶ್ರೇಣಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ: 6 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರ

ಉಗ್ರಾಣ ರಸೀದಿಯನ್ನು ರೈತರು ಉಗ್ರಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಈ ರೈತ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಎಪಿಎಂಸಿಯ ಮಾರಾಟ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಈ ರಸೀದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾಣ ರಸೀದಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಪೋರ್ಟಲ್ ಒಂದು ಉಪ ಪೋರ್ಟಲ್ ಆಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಟರ್ಮಿನಲ್ (ನಿಲ್ದಾಣ) ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಖರೀದಿದಾರರು ತಮಗೆ ಯಾವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಈ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗೆ ತಮ್ಮ ನೊಂದಾಯಿತ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವಾಗಬೇಕು (Login). ಖರೀದಿದಾರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾದರೆ ಆಗ ಖರೀದಿದಾರರು ಆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಖರೀದಿದಾರರ ಸೂಚಿತ ಬೆಲೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾರಾಟಗಾರರು ಈ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಖರೀದಿದಾರರಿಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಉಗ್ರಾಣ ರಸೀದಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಪಿಎಂಸಿ ಮಾರಾಟ ಅಂಗವು ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಕಾರನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಖರೀದಿದಾರರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉಗ್ರಾಣದಿಂದ ರಸೀದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ರೈತರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ (ಬ್ಯಾಂಕ್) ಪಡೆಯಬೇಕಾದಾಗ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರದೆಯೇ ಅಡವಿಟ್ಟು ಉಗ್ರಾಣ ರಸೀದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

4.2 ಇ- ಪ್ರೇಡಿಂಗ್ ಜಾಲಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ನೀತಿ - 2013

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ - 2013 ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಮೇ - 2013 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ನೀತಿ 2013 ಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ 04.09.2013 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ವಿಶೇಷ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (Special Organisational System) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ., ಮೂಲಕ ದಿನಾಂಕ 16.11.2013 ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ತರಲು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಹರಾಜು, ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಣೆ, ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ, ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಧಾರಣೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇ-ಪ್ರೇಡಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖರೀದಿದಾರರು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರು ಇಟ್ಟಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ.250.00 ಲಕ್ಷ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆಯ್ದು 55 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರ್ಗೀಕರಣ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಆನ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

4.3 ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ:

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯೇಶಬಹುದು: ರೈತರು /ಉತ್ಪಾದಕರು ಗುಂಪೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ರೈತರು ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗುಂಪು “ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗಾಗಿ” ಎಂಬ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾರಾಟ ಗುಂಪನ್ನು “ರೈತ/ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಂಘಟನೆ ಅಥವಾ ಸಂಘ” (*farmer Producers Organization*) ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರಾಟ ಗುಂಪಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು ಅಥವಾ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾದವರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಗುಂಪು ಮಾರಾಟದ ಅನುಕೂಲಗಳು:

- ಅ. ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವು ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಹಾಗೂ ರೈತರ ಗುಂಪು ಸೇರಿ ಈ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.
- ಆ. ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದೇ ಬೆಲೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮಾರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕತಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರೈತರಿಗೆ ಇದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ. ಗುಂಪು ಮಾರಾಟವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಲು, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲು, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡಲು, ಮಾರಾಟ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- ಉ. ನೇರವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ, ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಊ. ರೈತರು ಈ ರೀತಿಯ ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಲಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಯೋಗ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಕ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆ (*farmer Producers Organization*) ರೈತರ ಸಾಂಘಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು 2013 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಹೊರತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರಕವಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (NABARD) ತರಬೇತಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೈತ ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಸಮಗ್ರ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (PPP-IHD) ಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ರೈತರು ಸಹಕಾರಿ

ತತ್ಪದಡಿ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ಮಾರಾಟ ಕೈಗೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರು ನೀಡುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

4.4 ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಾಂಛಿದ ವ್ಯಾಪಾರ (Commodity Trading) :

ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬೆಲೆ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾರೀದಾರರಿಗೆ ಅಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಆದಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾರೀದಾರರು ರೈತರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಸಂಸ್ಕರಣೆದಾರರು/ಉತ್ಪಾದಕ ಕಂಪನಿಗಳು, ಬಳಕೆದಾರರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರ- ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆಲೆ ವೈಪರೀತ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರೀದಾರರಿಗೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತರನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಾಂಛಿದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಾರ್ಥಗಳ (Derivative) ಪಾತ್ರವು ಬೆಲೆ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಬೇಲ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ (Hedging) ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ/ಮುಂದುವರಿದ ವ್ಯಾಪಾರ (Future/Forward Trading) ವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಂದು ಭೌತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೌಲಿಕ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಾಂಛಿದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಖರೀದಿದಾರರು ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮಾರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಾಂಛಿದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವು (ಅ) ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (Price Discovery) ಮತ್ತು (ಆ) ಬೆಲೆ ವೈಪರೀತ್ಯ ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು (Commodity Future) ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಚಿತ್ರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕೈಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಒಪ್ಪಂದ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಬೆಲೆಗಳ ಏರುಪೇಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಲಯಾಗಿ (Hedging) ಕೂಡಾ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗಾಗಿಯೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ನಂತರದ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಇದು ವಿನಿಮಯ ನಿಲ್ದಾಣದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಏರುಪೇಲಿನಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಒಪ್ಪಂದವು ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಕುಸಿತದ ಅಪಾಯವು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಕೊನೆಯ ದಿನದ ಒಳಗೆ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಅವಕಾಶವೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒಪ್ಪಂದವು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೊಡು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರವು ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಖರೀದಿದಾರರಿಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಪ್ಪಂದವು ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೇಂದ್ರವು ಮಾರಾಟಗಾರರು ಅಥವಾ ಖರೀದಿದಾರರು ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಕೊಡು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

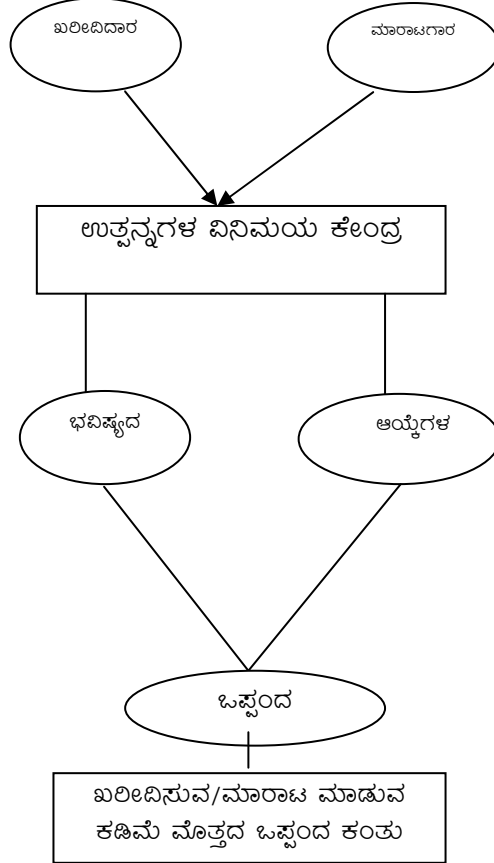
ಈ ರೀತಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಬೆಲೆಗಳ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ “ಕರೆ ಆಯ್ಕೆಗಳು (Call Option) ಮತ್ತು ಪುಟ್ ಆಯ್ಕೆಗಳು (Put Option)”. ಕರೆ ಆಯ್ಕೆಯು ದೂರವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಕರೆ ಮಾಡಿದ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಇಂತದ್ದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಂತದ್ದೇ ಭವಿಷ್ಯದ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ರೈತ ಇಂತಹ ಕರೆ ಆಯ್ಕೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಖರೀದಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ಮಾರಲೇ ಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೂರೈಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಬದ್ಧತೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದೇ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಕರೆ ಕಂತಿನ ಮೊತ್ತ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ರೈತರು ಈ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುಪೇರಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಪುಟ್ ಆಯ್ಕೆಯು ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಖರೀದಿಯ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾದರೂ ಇಂತದ್ದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂತದ್ದೇ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಂತದ್ದೇ ಬೆಲೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಉತ್ಪನ್ನ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

1. **ವ್ಯವಸ್ಥಿತ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಶೇರು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಅಂದರೆ ಎನ್‌ಸಿಡಿಎಕ್ಸ್, ಎಂಎಕ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. **ಪ್ರಮಾಣಿತ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಪ್ರಮಾಣ, ಶ್ರೇಣಿ, ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕ, ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
3. **ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರವು ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಸೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
4. **ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಒಪ್ಪಂದ ಕಂತು:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ಸೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಖರೀದಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೊತ್ತದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
5. **ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಖರೀದಿದಾರರು ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸೂರೈಸಲು ಅಥವಾ ಖರೀದಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಅವಧಿ ದಿನಾಂಕ ಮುಗಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.
6. **ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಒಪ್ಪಂದವು ಭಾರತೀಯ ಶೇರು ಭದ್ರತೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಮಯ ಮಂಡಳಿ (Securities & Exchange Board of India) ಯಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
7. **ಬೆಲೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು (Price Discovery) ನೆರವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರಿಕೆಯು ರೈತರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

8. **ಬೆಲೆ ಏರುಪೇರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ:** ಭವಿಷ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಒಪ್ಪಂದ ಕಂತಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಏರುಪೇರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.
9. **ನಿರ್ಧರಿಸುವಿಕೆ:** ಈ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ರೈತರು ಸಾಗುವಳಿಯ ಕಟಾವು, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಯ ದ್ರವೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ: 8 ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ (ಭವಿಷ್ಯದ ಹಾಗೂ ಆಯ್ಕೆಗಳ)

ಭವಿಷ್ಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ಒಪ್ಪಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಪ್ಪಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಾಂಕ/ಮುಲಿಯುವ ದಿನಾಂಕ/ಉತ್ಪನ್ನದ ಗಾತ್ರ/ನಿರೀಕ್ಷಿತ ದರ/ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಠೇವಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರು ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಲು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು, ಉತ್ಪಾದಕರ ಗುಂಪು/ಸಂಘಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟಾದರೆ ಬೆಲೆ ವೈಪರೀತ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿರಾಳವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ -5
ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆ:-

ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ಕುನಿಡಿದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರರೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ (2013-14 ರಿಂದ 2017-18 ರವರೆಗೆ) ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಈ ಲೀತಿ ಖರೀದಿ ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

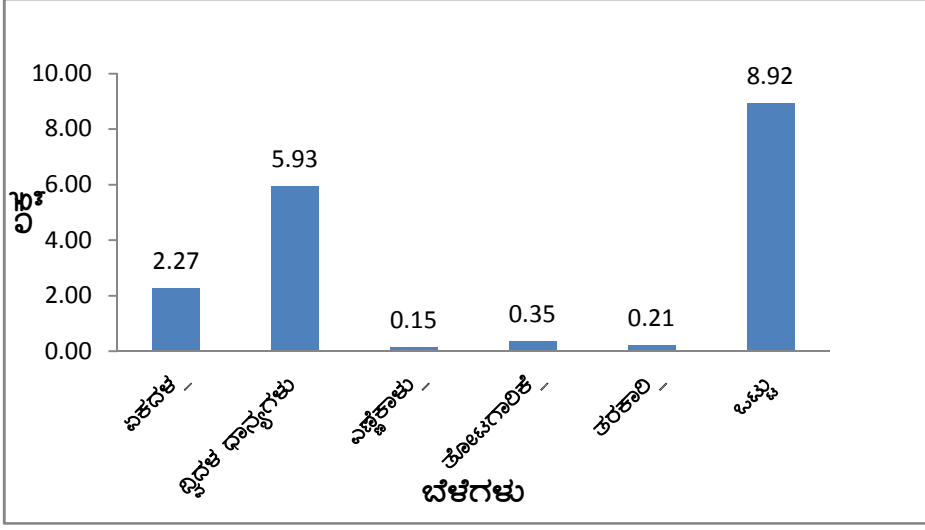
ಪಟ್ಟಿ- 5: ಹಿಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಖರೀದಿ ವಿವರ

ವರ್ಷ	ಖರೀದಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣ (ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ನಲ್ಲಿ)	ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯ (ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ರೈತ ಪಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
2013-14	104.52	1717.97	1,62,012
2014-15	27.28	464.21	49,867
2015-16	29.21	565.52	78,835
2016-17	44.07	2044.95	1,63,282
2017-18	51.49	2842.33	4,37,828
ಒಟ್ಟು	256.57	7634.98	8,91,854

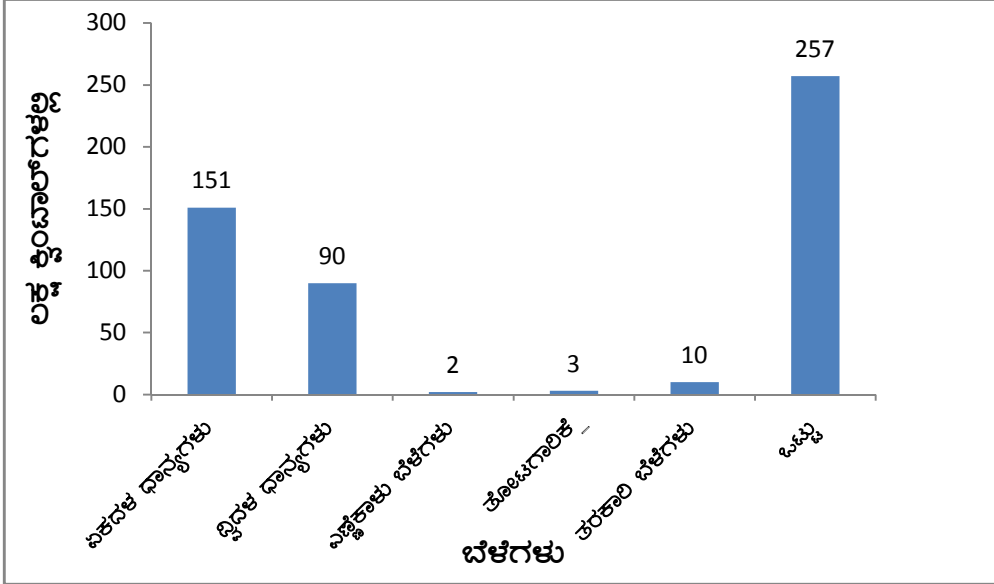
ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕದಳ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ನೀತಿಯಡಿ ಖರೀದಿಸಿದ್ದರೆ, ಬೊಮೊಬೊ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಫ್ಲೋರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ 2016-17 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಧಿಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅಡಕೆ ಖರೀದಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿರುವ ಕಾರಣ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8.92 ಲಕ್ಷ ರೈತ ಪಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ 7635 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಸುಮಾರು 257 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಚಿತ್ರ 9 ಮತ್ತು 10)

ಚಿತ್ರ - 9: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಬೆಂಟಲ ಬೆಲೆ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡೆದ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆ

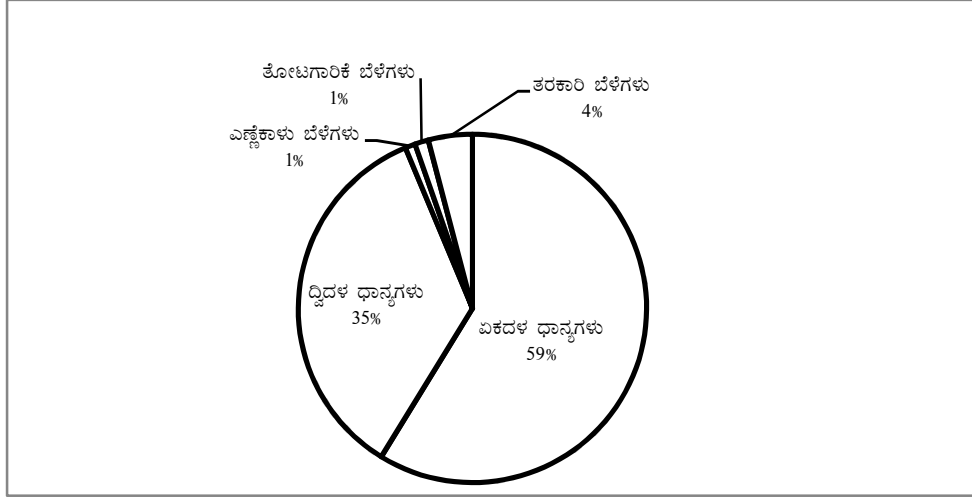
ಚಿತ್ರ - 10: ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ

ಇದರಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದಂತಹ ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.59 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.35, ಏಲೆ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿ ನೇರವಾಗಿ ತರಕಾರಿ ಶೇ.6 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುತ್ತದೆ. (ಚಿತ್ರ - 11)

2013-14 ರಲ್ಲಿ 71 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 23 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಭತ್ತ, 2015-16 ರಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ 2016-17ರಲ್ಲಿ 35 ಲಕ್ಷ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಿಂತ ಅಧಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಖರೀದಿಗಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ದಾಖಲೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ - 11 ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಖರೀದಿ ಪ್ರಮಾಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - 6

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು:-

6.1 ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸದೃಢ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ

ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಉತ್ತಿ, ಭತ್ತಿ, ಬೆವರುಸುಲಿಸಿ ಬೆಳೆದ ಪೈಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಲಾಭದಾಯಕ ಧಾರಣೆ ನಿಗಬೇಕೆಂಬ ಅತ್ಯಂತ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೇಡಿಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದ 70 ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಕಂಡೇಲಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೃಷಿಕರು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಧಾರಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಘೋಷಿಸಿದರೆ, ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಕೈಗೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ ಖರೀದಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಕಾಪಾಡಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರದ ಸಕಾಲಕ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ, ನ್ಯಾಯಯುತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಿದರೆ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ (Predictable) ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರಚನೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರ ಚೌಕಾಪಿ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಗುಂಪು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬೆಲೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಜ್ಞಾನದ ಸಕಾಲಕ ಪೂರೈಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ/ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಉತ್ಪಾದನಾ ನೀತಿ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆ (Crop Plan) ಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲ ರೂಪಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಘು (soft) ಎನಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳಾದರೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯನ್ನು ಆದಾಯ ವಿಮೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೇಲೆತ್ತುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಇವೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳು ಸಫಲವಾಗದೇ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಕೈವಾಡ ಅತೀಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತರೂಪ ಪಡೆದಿರುವುದು ಖಚಿತವಾದಾಗ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಧಾರಣೆ ದೊರಕಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಕಾನೂನಿನ ಅಂತಿಮ ಅಸ್ತ್ರ ಬಳಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಲಿದೆ.

ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಛಿಕ್ಕಟ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಹತಾಶೆಗೊಂಡು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಖಾತ್ರಿಯಂತಹ ಭರವಸೆ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಮೂಡಿಸುವ ಒಂದು ಆಶಾಕರಣವಾದಲ್ಲ, ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿದೆ.

6.2 ಯಂತ್ರ ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ತಗ್ಗಿಸುವುದು

ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸದೃಢಗೊಳಿಸಿ, ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಲಾಭಾಂಶ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರಮದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೃಷಿಯ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲ ರಾಜಿ ಕಟಾವು, ಭತ್ತದ ನಾಣಿ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಕೃಷಿಕರು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಲಾಭದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 6 ರಲ್ಲ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ - 6: ರಾಲಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಲಾಭದಾಯಕತೆ (ಶೇ.)

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿವರ	ರಾಲಿ ಕಟಾವು ಯಂತ್ರ	ಭತ್ತದ ನಾಣಿ ಯಂತ್ರ
1	ಶ್ರಮದ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ	-23	-16
2	ಬೀಜ, ಪರಿಕರಗಳ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿತಾಯ	-1	-20
3	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ (ಎಕರೆಗೆ)	-17	-18
4	ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ)	-18	-28
5	ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ	0	16
6	ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿತ	-6	-33
7	ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಳ	144	123

ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಭತ್ತದಲ್ಲ ನಾಣಿ ಯಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ.16 ರಷ್ಟು, ಇಳಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಬೀಜದ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚಕೂಡ ಉಳಿತಾಯವಾಗಲಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಲಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಶೇ. 23 ರಷ್ಟು ಮಾನವ ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿತಾಯವಾಗಲಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ರಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.28ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.18ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಲಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಅಧಿಕವಾಗಲಿದೆ.

ಜೊತೆಗೆ, ಭತ್ತದಂತಹ ಬೆಳೆಗಳ ನಾಣಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಿಖರವಾದ ಪೈರು ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಶೇ.16ರಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೇ.123 ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.144 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಇಳಿಕೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ಬಗೆಗಿನ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (Commission for Agricultural Costs and Prices-CACP) ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ತನ್ನ 2016-17 ರ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ (Price Policy for Kharif Crops) ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಹೊರೆ ಇಳಿಸಿ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿ ವಿವರವಾಗಿ ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡಲು ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ (ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು) ಹಾಗೂ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ಸಮೇತ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೋರಿದ್ದು, ವರದಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸಾಗುವಳಿ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬೆಳೆವಾರು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ವೆಚ್ಚದ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧತೆ, ಚಿತ್ತನೆ, ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಬೆಳೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು

ಕೊಯ್ಲಿನೋತ್ತರ ಈ ಆರು ಸಾಗುವಳಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ವಿವರವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ 7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-7: ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದಾಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ ಪ್ರಮಾಣ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸಾಗುವಳಿ ಹಂತ/ ಯಂತ್ರಗಳು	ಬೆಳೆಗಳು	ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ (ಶೇ.)
ಅ	ಭೂಮಿ ನಿಧ್ಧತೆ	ಸರಾಸರಿ	37
1	ರೋಟರಿ ಲಗತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಉಳಿತಾಯ	ಭತ್ತ	18
2	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ರಿಜ್ಜರ್	ಭತ್ತ, ರಾಗಿ	50
3	ಅಲುಗೆ ಕುಂಬೆ (ಬ್ಲೇಡ್ ಹ್ಯಾರೋ)	ಶೇಂಗಾ	25
4	ಸಾಲುಚಕ್ರ ಕುಂಬೆ (ಹಾಪ್ಪೆಟಿ ಡಿಸ್ಕ್ ಹ್ಯಾರೋ)	ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಕಡಲೆ, ಶೇಂಗಾ ಮತ್ತು ಸೋಯಾ ಅವರೆ	25
5	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುವ ಉಪಕರಣ	ಬಾಳೆ, ದಾಳಿಂಬೆ, ಅಡಕೆ, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿನ ಮತ್ತು ಕಲಿಮೆಣಸು	40
6	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಬದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಉಪಕರಣ	ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ	80
7	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಸುವ ಯಂತ್ರ	ಮೊಸೆಮೊ	30-35
8	ಹಸಿರಲೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ನೇರಿಸುವ ಉಪಕರಣ	ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ	25
ಆ	ಇತ್ಯನ	ಸರಾಸರಿ	40
1	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಉಜ್ಜಿ ಹಾಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಉರುವ ಯಂತ್ರ	ಹತ್ತಿ	30
2	ನಾಣಿ ಯಂತ್ರ	ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ಈರುಳ್ಳಿ	75-80
3	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಕೂರಿಗೆ ಯಂತ್ರ	ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ತೊಗರಿ, ಉದ್ದು, ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕಡಲೆ	30
4	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ 9 ಸಾಅನ ಇತ್ಯನ ಮಾಡುವ ಕೂರಿಗೆ	ಶೇಂಗಾ	25
5	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ನಾಣಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ	ಭತ್ತ	38
ಇ	ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ	ಸರಾಸರಿ	43
1	ಸೈಕಲ್ ಚಾಲಿತ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ	ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	60 - 70
2	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ರೋಟರಿ ಮಾದರಿಯ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ	ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ	75
3	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಮತ್ತು ಏರು ಹಾಕುವ ಸಾಧನ	ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ	25
4	ಮಿನಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ರೋಟರಿವೇಟರ್	ದಾಳಿಂಬೆ	20 - 25
5	ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಮತ್ತು ತೊಗರಿ	25
ಈ	ಬೆಳೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ	ಸರಾಸರಿ	33

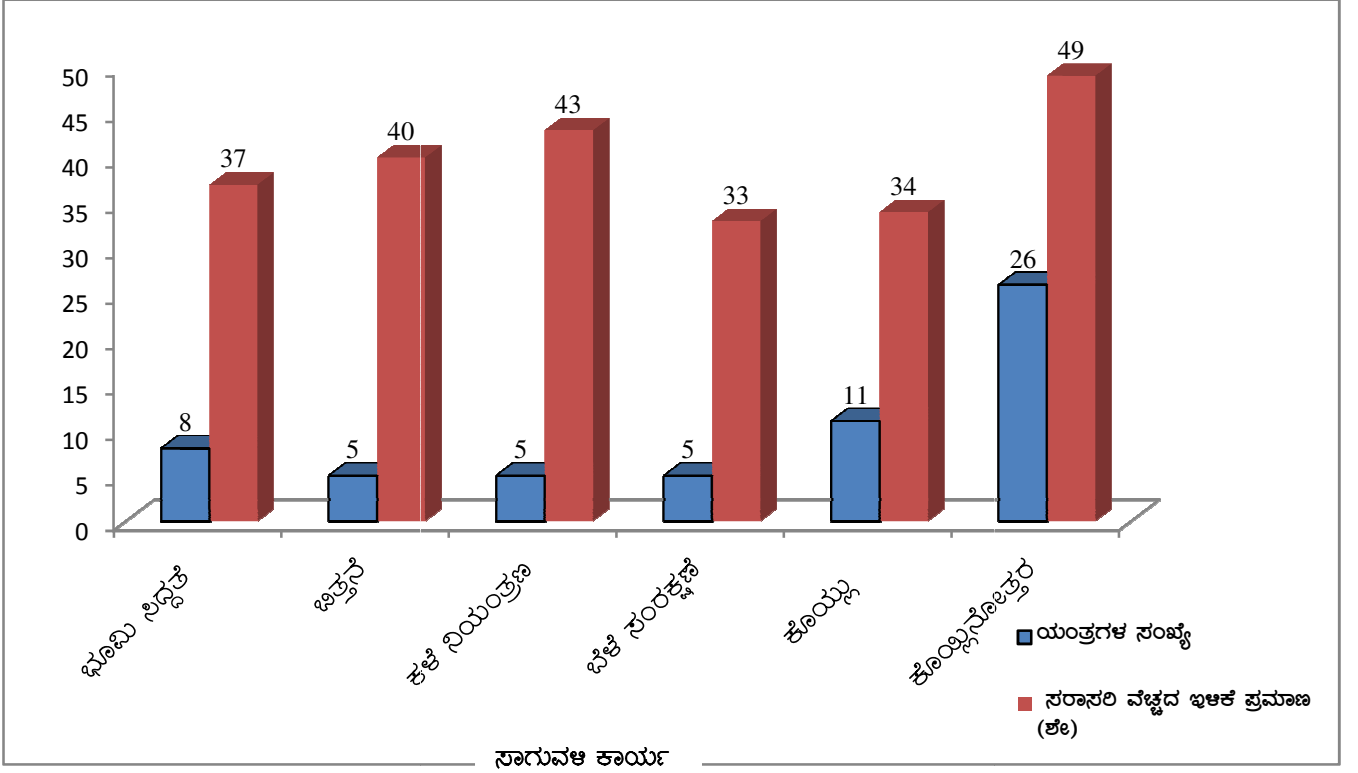
1	ಸೌರಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ನಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರ	ತೊಗರಿ	25-30
2	ಕೈಚಾಲಿತ ತಳ್ಳುವ ಔಷಧಿ ನಿಂಪರಣಾ ಯಂತ್ರ	ಹೆಸರು	30 - 35
3	ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಔಷಧಿ ನಿಂಪರಣೆ ಯಂತ್ರ	ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಹತ್ತಿ, ಬಾಳೆ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷಿ	30
4	ಬಹುಉದ್ದೇಶಿತ ಪಾಲಪೌಸ್ ಸೋಲಾರ್ ಡ್ರೈಯರ್	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	50
5	ಪಾರ್ಥ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಯರ್	ಮೊಮೆಮೊ, ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	25
ಉ	ಕೊಯ್ಲು	ಸರಾಸರಿ	34
1	ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಕೀಳುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ	20-25
2	ಕಣಾವು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ	ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	15-17
3	ಮರ ಹತ್ತಿ ಕಾಯಿ ಕೀಳುವ ಉಪಕರಣ	ತೆಂಗು	15
4	ಪವರ್ ಟಲ್ಲರ್ ಚಾಲಿತ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟರ್	ಅರಿಶಿನ	65
5	ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟರ್	ಅರಿಶಿನ	70
6	ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಸಾಧನ	ಮಾವು	20
7	ಕೀಳುವ ಯಂತ್ರ	ಆಲೂಗಡ್ಡೆ	20
8	ಕಂಬೈನ್ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟರ್	ಭತ್ತ	33
9	ಪವರ್ ಟಲ್ಲರ್ ಚಾಲಿತ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ	ರಾಗಿ, ಭತ್ತ	46
10	ಕಣಾವು ಯಂತ್ರ	ಹತ್ತಿ	25-30
11	ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ	32
ಉ	ಕೊಯ್ಲುನೋತ್ತರ	ಸರಾಸರಿ	49
1	ಕಾಯಿಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಉಪಕರಣ	ಶೇಂಗಾ	55
2	ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಬಹುಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರ	ಜೋಳ, ಕಡಲೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಶೇಂಗಾ	66
3	ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಿತ ಚೌಕಾಕಾರದ ಸೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಯಂತ್ರ	ಭತ್ತ	64
4	ಪೆಡಲ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ಚಾಲಿತ ಕಾಯಿ ಒಡೆಯುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ	60
5	ಬಹುಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಣೆ ಯಂತ್ರ	ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	27
6	ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಕಣಾವು ಮಾಡಿ ಸೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಯಂತ್ರ	ಭತ್ತ	65
7	ಕಾಯಿ ಒಡೆಯುವ ಸಾಧನ	ಶೇಂಗಾ	55
8	ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	55
9	ಬಹುಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಣೆ/ ರಾಶಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ	ಜೋಳ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರು	75
10	ಕೈಚಾಲಿತ ಕಾಯಿ ಸುಲಯುವ ಉಪಕರಣ	ತೆಂಗು	50
11	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಯಿ ಸುಲಯುವ ಉಪಕರಣ	ತೆಂಗು	71
12	ಏಳನೀರು ಪಂಚ್ ಮತ್ತು ಕಟರ್	ತೆಂಗು	66

13	ಸ್ಪೈಸರ್	ಅರಿಶೀಣ	48
14	ಕಾಯಿ ಇಡಿಸುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ	20-25
15	ತೊಳೆಯುವ ಯಂತ್ರ (ಪಾಲಶರ್)	ಅರಿಶೀಣ	56
16	ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಯುವ ಸಾಧನ	ಶುಂಠಿ	44
17	ಕೈ ಚಾಲಿತ ಸುಲಯುವ ಯಂತ್ರ	ಅಡಕೆ	31
18	ಇಣಜ ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	79
19	ಕಾಲಿನಿಂದ ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಯುವ ಸಾಧನ	ತೆಂಗು	25
20	ಪಿ.ಕೆ.ವಿ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಇಣಜ ತೆಗೆಯುವ ಸಾಧನ	ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	99
21	ಕೈ-ಚಾಲಿತ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಯುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ	15
22	2 ಇನ್ 1 ಇಣಜ ಇಡಿಸುವ ಸಾಧನ	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	25
23	3 ಇನ್ 1 ಸಂಸ್ಕರಣ ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಇಣಜ ಇಡಿಸುವ ಯಂತ್ರ	ಶೇಂಗಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಮತ್ತು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ	30
24	ಒಣ ಅಡಕೆ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಯುವ ಯಂತ್ರ	ಅಡಕೆ	23
25	ಹನಿ ಕಾಯಿ ಸುಲಯುವ ಸಾಧನ	ಅಡಕೆ	25
26	ಇಳಿ ಮೆಣಸು ತಯಾರಿಸುವ ಯಂತ್ರ	ಮೆಣಸು	30

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು, ರಾಯಚೂರು ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ "ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಸುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾಕರಣ" ಯೋಜನೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಭೂಮಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 8 ವಿವಿಧ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಈ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಶ್ರಮದ ಅಗತ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಶೇ.37 ರಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೊಂಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಒಕ್ಕಣೆ, ಸೂಡು ಕಟ್ಟುವುದು, ರಾಶಿ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಯುವುದು, ಇಣಜ ತೆಗೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 26 ವಿವಿಧ ಯಂತ್ರಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಶೇ. 49 ರಷ್ಟು ಶ್ರಮದ ಬಾಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ 12).

ಚಿತ್ರ-12: ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವಿಧ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚದ ಇಳಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ

6.3 ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸುವುದು

ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಸಿದ್ದೆ ಆದಲ್ಲ ಸದ್ಯದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಈ ರೀತಿ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಸದ್ಯದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಫಲಾನುಭವವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವರು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಗಾರರು ಪಡೆದ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ ಸುಮಾರು 5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್/ಎಕರೆ ಆಗಿದ್ದು, ಈ ರೈತರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಭಾಗ ರೈತರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A₁+FL) ಸರಾಸರಿ ರೂ.4500 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗೆ (ರೂ. 5450/ಕ್ವಿಂಟಾಲ್) ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು (ಶೇ.5 ಭಾಗ) ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 7 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಇವರ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಗೇಣಿಯೂ ಸೇರಿದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C₂ ರೂ.5000) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಜೊತೆಗೆ ರೂ.550/ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬೆಲೆ ಕೂಡ

ಸೇರಿಸಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಸೇರಿಸಿದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಿಂದಾದ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಾಭ ಎಷ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲ ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಎರಡು ವಿದಧ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಫಲಾನುಭವಗಳಿ ಕೊಂಡಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ವಿವರವನ್ನು **ಪಟ್ಟಿ 8** ರಲ್ಲ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-8: ಉಳುವಲಿ ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಫಲಾನುಭವಿ ಪಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬೆಳೆಗಳು	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (2017-18)	ಸರಾಸರಿ ಉಳುವಲಿ	ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ಉಳುವಲಿ ಮಟ್ಟ (ಕ್ವಿಂ./ಎಕರೆ)				ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯದ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರ ಉಳುವಲಿ (ಕ್ವಿಂ./ಎಕರೆ)
				ಭಲಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ+ ಕುಟುಂಬ ಶ್ರಮ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ	ಲಾಭದಾಯಕ ಉಳುವಲಿ ಪಡೆದ ರೈತರು(ಶೇ.)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (C ₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ	ಲಾಭದಾಯಕ ಉಳುವಲಿ ಪಡೆದ ರೈತರು(ಶೇ.)	
1	ಭತ್ತ (ನೀ)	1550	27.97	25 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	69	35 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	6	26
2	ಭತ್ತ (ಮಳೆ)		18.06	18 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	50	25 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	21	
3	ರಾಗಿ	1900	7.58	10 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	31	15 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	5	9
4	ಜೋಳ (ಹೈ)	1700	7.32	10 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	51	13 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	19	14
5	ಜೋಳ (ಬೀಜ)	1725	4.50	7 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	19	10 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	2	
6	ಮುನಿಕಿನ ಜೋಳ	1425	20.16	17 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	100	23 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	42	43
7	ಸಜ್ಜೆ	1425	5.17	12 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	2			
8	ತೊಗರಿ	5450	4.92	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	77	7 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	5	8
9	ಹೆಸರು	5575	3.98	4 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	67	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	48	11
10	ಉದ್ದು	5400	3.28	4 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	47	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	9	
11	ಕಡಲೆ	4400	4.13	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	17	6 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	7	11
12	ಶೇಂಗಾ	4450	5.11	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	59	7 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	24	11
13	ನೋಯಾ ಅವರೆ	3050	5.70	7 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	54	9 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	6	8
14	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	4100	3.92	5 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	22	6 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	15	6
15	ಹತ್ತಿ	4320	8.21	8 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	78	13 ಮತ್ತು ಅಧಿಕ	10	9
ಸರಾಸರಿ					50		16	

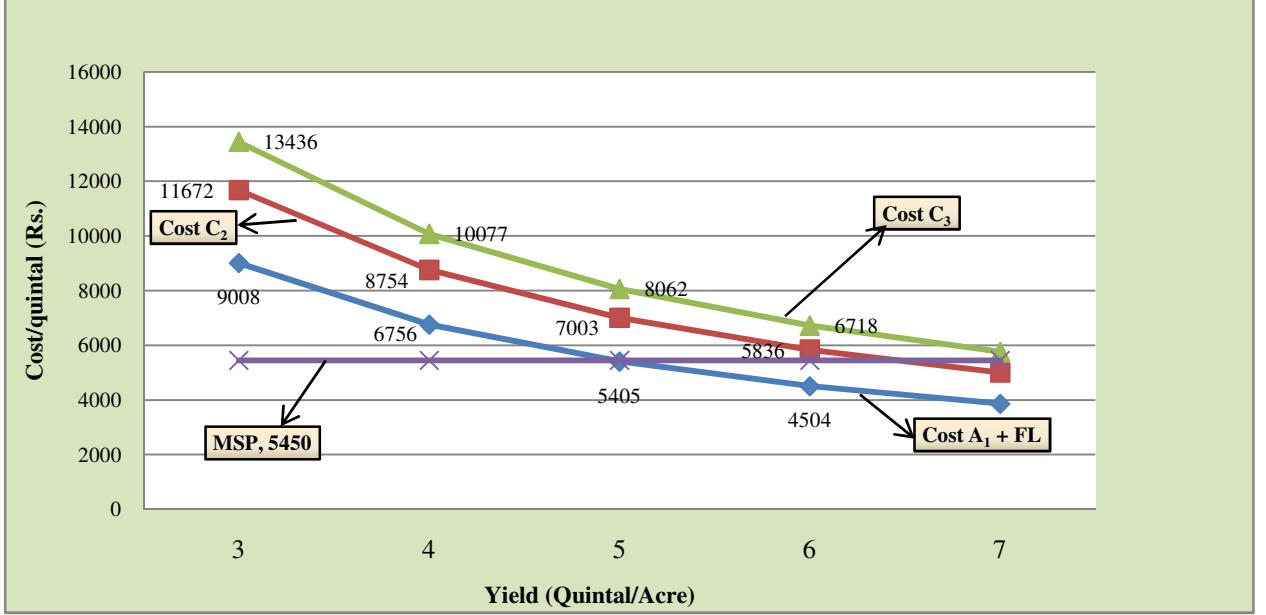
ಈ ಸಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ಸಾಲನ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತರಲ್ಲಿ ಶೇ.50 ಭಾಗ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ + ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (A_1+FL)ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿರುವರು, ಇನ್ನೂ ಶೇ.16 ರಷ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಗತಿಸರ ರೈತರು ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C_2)ವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಕ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಲ್ಲವರಾಗಿರುವರು.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾದರಿ ರೈತರು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪಡೆದ ಇಳುವರಿ ಅಧಿಕವಾದ ಹಾಗೇ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕನಿಷ್ಠಗೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಗಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು (Inverse Functional Relationship) ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ತೋಗರಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದ ಮಾದರಿ ರೈತರ ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದ ಇಳುವರಿ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚ ಕನಿಷ್ಠವಾಗುವ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಟ್ಟಿ 9 ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ 13ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಟ್ಟಿ- 9: ತೋಗರಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)

ಇಳುವರಿ (ಕ್ವಿಂಟಾಲ್/ಎಕರೆ)	ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಶ್ರಮ (Cost A_1+FL)	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (Cost C_2)	ಸಮಗ್ರ ವೆಚ್ಚ (Cost C_3)	ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ	ರೈತರು (ಶೇ.)
3	9008	11672	13436	5450	13
4	6756	8754	10077	5450	10
5	5405	7003	8062	5450	52
6	4504	5836	6718	5450	20
7	3861	5002	5758	5450	5

ಚಿತ್ರ- 13: ತೋಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ (Cost A₁+FL) ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ (Inverse Functional Relationship)

$$\ln(\text{Cost } A_1 + FL) = 10.2045 - 1.00 \ln(\text{Yield})$$

$$(1.47E+16) \quad (-2.3E+15)$$

R Square 0.9989

Figures in brackets are *t* values

ಈ ರೀತಿ ಕೃಷಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಲವು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟು ಸದ್ಭವಕೆ ಮಾಡುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿ ರೈತರು ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿ 8 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ. 197 ರಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾದರೆ, ಈ ಪ್ರಮಾಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 101, ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. 77, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 61 ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 57 ರಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ ತೋಗಲಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ರೈತರು ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (Cost C₂) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಹೆಸರು, ಕಡಲೆ, ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಗಾರರು ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 11 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (Cost C₂) ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಫೋಸಿಲಿಡ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದು ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಫಲಾನುಭವ ಪಡೆದ ಹಲವು ಬೆಳೆಗಾರರು ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಪಡೆದಿರುವರು.

ರೈತರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖಾತರಿಗೊಳಿಸಲು ಧಾರಣೆ ಕುಸಿದಾಗ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿ, ಖರೀದಿ ಹಣ ಶೀಘ್ರ ಪಾವತಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ, ಈ ರೀತಿಯ ಖರೀದಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗದಂತೆ, ನಂತರ ಖರೀದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮತ್ತು ವಿತರಿಸುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

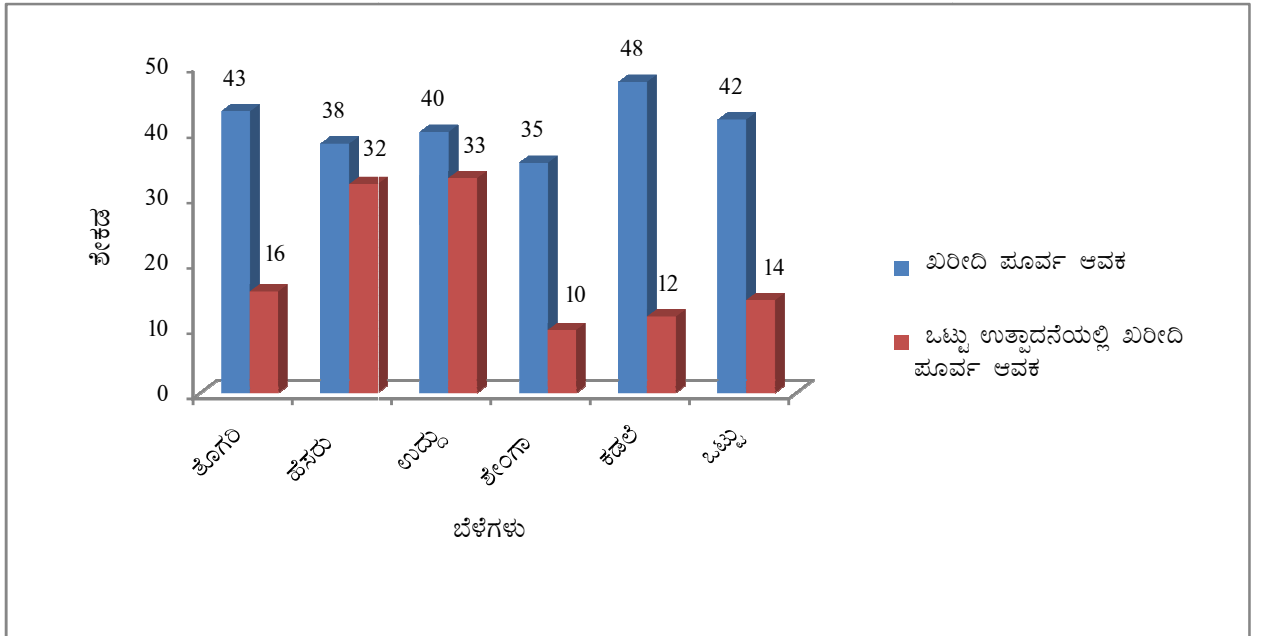
6.4 ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ

ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ನೆಲಕಚ್ಚಿ, ರೈತರು ಆಕ್ರೋಶಗೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಹುಪಾಲು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಕ್ರಯ ಆಗಲೇ ನಡೆದಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು 51 ಲಕ್ಷ ಕ್ಷಿಂಟಾಲ್‌ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಶೇಂಗಾ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.42 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಅವಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದು ವಿಕ್ರಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಉದ್ದಿನ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.33 ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಡಲೆ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಅವಕ ಆಗಲೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಡೆದಿರುವ ವಿಕ್ರಯ ಮತ್ತು ತಿರುಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಖರೀದಿಗೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ !

ಚಿತ್ರ - 14 : ಸರ್ಕಾರ ಖರೀದಿಸುವ ಮೊದಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದ ಅವಕ

6.5 ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (Minimum Support Price) ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿ ವಹಿವಾಟು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೂ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ.

ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗ ಡಾ.ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ವರದಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಅಧಿಕ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸದ್ಯದ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಇದುವರೆಗೂ ಖಾತರಿಗೊಳಿಸಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ (Market intervention) ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ದರದಲ್ಲೇ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ. **“ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಲಿದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗಲ್ಲ”** ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಾಸ ತಲೆದೂರಿರುತ್ತದೆ.

ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಖರೀದಿ ಧಾರಣೆಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಾಗಿರುವುದು, ವಿಷಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗರಿಷ್ಠ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೆಲೆ (Maximum Retail Price) ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವಾಗ ಉತ್ಪಾದಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಹಾಗಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ತಂದು ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಧಾರಣೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥನೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ:-

1. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆ ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ 2015 ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದು. **“ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಖರೀದಿ, ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸುವ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ (A₁+FL) ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು”** ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.
2. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (Commission for Agricultural Cost and Prices - CACP) ತನ್ನ 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನ ಮುಂಗಾರು ಬೆಲೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ **“ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ರೈತರ ಹಕ್ಕು”** ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು. ಈ ಸಾಲಿನ (2018-19) ಮುಂಗಾರು ಬೆಲೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. ಕಚ್ಚಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಶಾಸನಬದ್ಧ “ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ” (Fair and Remunerative Price) ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನೆರೆಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ 1967ರಲ್ಲಿ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ತಂದಿದ್ದು, ಆಯಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳೆರಡನ್ನೂ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ.

(ಅನುಬಂಧ - 4)

4. 2015-16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿ ಪತ್ರ ಹಾಕಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ (CACP) ದ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವಿವಿಧೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

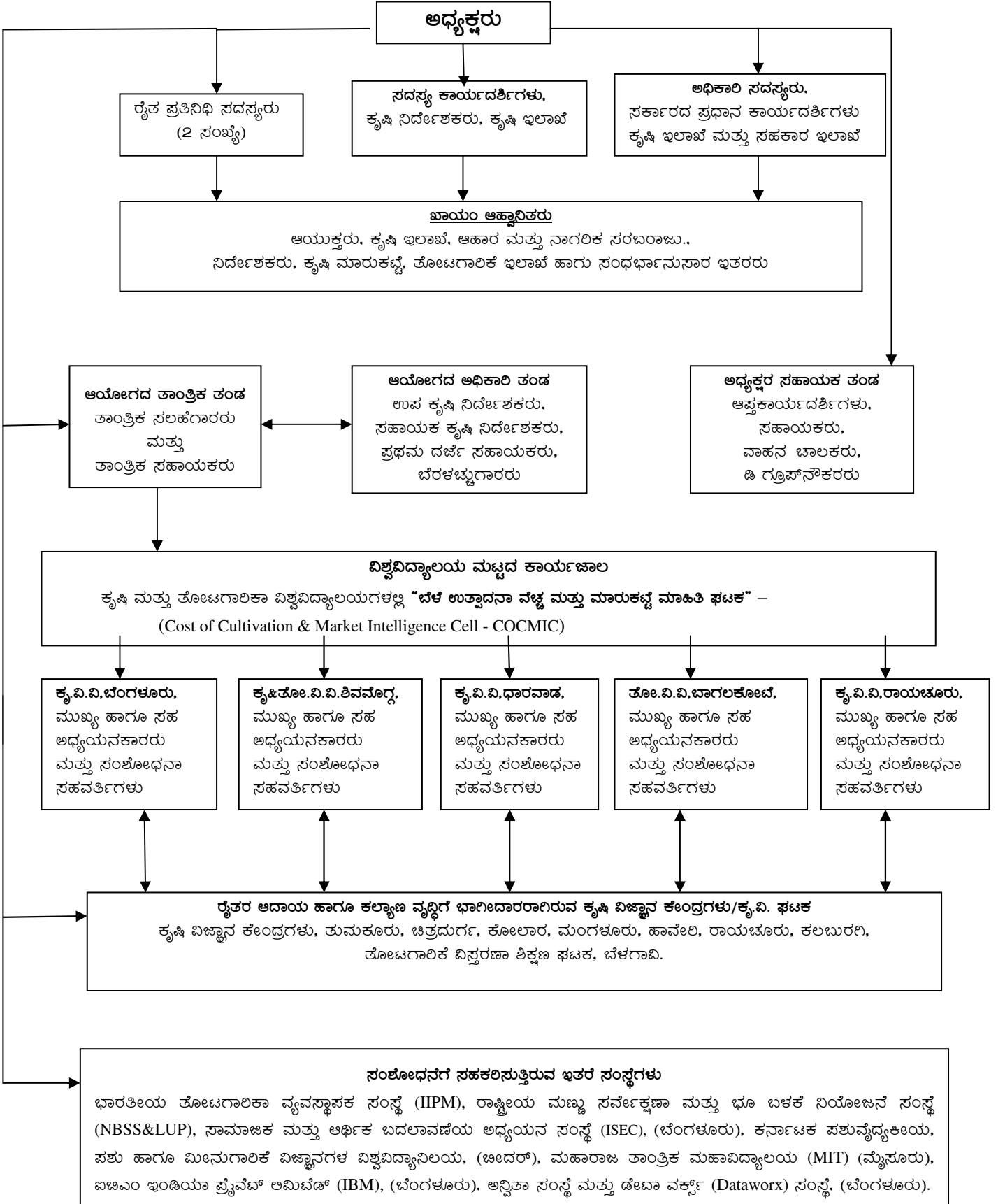
5. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ರೈತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಯ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರಡು ಮಸೂದೆ : The Farmer’s Right to Assured Remuneration Prices for Agricultural Produces - Bill ಒಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯ ಬೃಹತ್ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರೈತರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಮುಂಖಾತರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಖಾತರಿ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಷಿ/ಕೃಷಿ/ಉಇ2015, ದಿ:06/02/2016 ಮೂಲಕ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ” (National Law School of India University) ಕ್ಕೆ ಅನುದಾನ ಸಮೇತ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು 2015ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾನೂನು ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ರೈತರು, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಜ್ಞರು ಮತ್ತಿತರರ ವಾರ್ತಾರೋಡನೆ ಸಭೆ, ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡು ವರದಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡಲಾಗುವುದು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ರೈತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಧಾರಣೆಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಗುರುತರ ಸವಾಲಾಗಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಂತಹ ಪ್ರಗತಿರ ರಾಜ್ಯವೊಂದು ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ದಿಟ್ಟ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯಜಾಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗ

(Karnataka Agriculture Price Commission)

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಇ61ಕೃಉಇ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 31/01/2014

ಮತ್ತು

ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಇ57ಕೃಇಕ2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ: 14/07/2017

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಸ್ತಾವದನ್ವಯ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಇ61ಕೃಉಇ2013, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿ:31/01/2014 ರಂತೆ 10 ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆ, 10 ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ರಚನೆಗಳಂತೆ ಓರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಐವರು ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕೃಇ 57 ಕೃಇಕ 2017, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 14.07.2017ರ ಅನ್ವಯ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಅವಧಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ.

ದೃಷ್ಟಿಕೋನ:

ರೈತರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಪಾಲು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು, ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಆಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು:

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು, ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯೇತರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವುದು, ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ', ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚೌಕಾಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Collective Bargaining Power) ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆ, ಬೆಳೆ ವಿಮೆ, ಇ-ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆವರಣ

ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001

ಫೋನ್: 080-22115496

ಇ-ಮೇಲ್: agripricecommission@gmail.com

ಜಾಲತಾಣ: www.kapricom.org